

& RESULTAAT

GEMEENTE WINTERSWIJK

Landbouwverkenning

gemeente
Winterswijk

Juni 2023

Opgesteld door:

Adriaan Dubbeldam, DLV Advies

Tom Ploeger, DLV Advies

Contactpersoon: Tom Ploeger, t.ploeger@dlvadvis.nl

Oostwijk 5
5406 XT Uden

Postbus 511
5400 AM Uden

0413 33 68 00
info@dlvadvis.nl

www.dlvadvies.nl

& RESULTAAT

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1. Aanleiding project	3
1.2. Aanpak werkzaamheden DLV Advies	3
1.3. Gebruikte gegevens en afkadering	4
2. WINTERSWIJK ALGEMEEN	5
2.1. Algemene gegevens gemeente Winterswijk	5
2.2. Melkveehouderij - Winterswijk	7
2.3. Overige veehouderij - Winterswijk	8
2.4. Vergunningen veehouderij Winterswijk	9
2.5. Plantaardig	10
2.6. Natuurinclusieve landbouw	11
2.7. Knelpunten voor de Winterswijkse landbouw	12
2.7.1. Droogte	13
2.7.2. Natura 2000-gebieden en stikstof	13
2.7.3. Percelen	15
3. ONTWIKKELINGEN LANDBOUW SINDS 2010	17
3.1. Ontwikkelingen 2010 – 2021 Veehouderij Gelderland	17
3.2. Ontwikkelingen sinds 2010 plantaardig Gelderland	18
3.3. Ontwikkelingen sinds 2010 Winterswijk - Veehouderij	19
3.4. Ontwikkelingen sinds 2010 – Winterswijk Plantaardig	21
3.5. Gelderland VS Winterswijk (2010 – 2021)	21
4. ONTWIKKELING RICHTING 2030 – GELDERLAND BREED	24
4.1. Resultaten Gelderland breed – 2030	24
5. WINTERSWIJK - 2030	27
5.1. Vergelijking Winterswijk – Gelderland	29
5.2. Kansen Winterswijk	30
6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	32
6.1. Kansen in het gebied	32
6.2. Advies vervolg voor planproces Winterswijk	33
6.3. Conclusie	34
BIJLAGEN	35
BIJLAGE 1: VERSLAG KEUKENTAFELGESPREKKEN	36
BIJLAGE 2: VERGUNNINGENBESTAND GEMEENTE WINTERSWIJK ANONIEM	37
BIJLAGE 3: DIVERS BELEEFBAAR CULTUURLANDSCHAP RESULTATEN EN ERVARINGEN VAN GLB-PILOT WINTERSWIJK 2011-2013	38
BIJLAGE 4: BUSINESS MODEL CANVAS	39

& RESULTAAT

1. INLEIDING

1.1. AANLEIDING PROJECT

Stichting WCL, Gemeente Winterswijk, Waterschap Rijn en IJssel en Provincie Gelderland werken samen aan de gebiedsaanpak Vitaal Platteland Winterswijk. Er is een gezamenlijke projectorganisatie met een bestuurlijke gebiedstafel, een gebiedsteam met alle betrokken partijen en een ondersteunend projectteam. Komende periode werken zij in fasen naar een integraal gebiedsplan. Het gebiedsplan beschrijft een toekomstperspectief voor het buitengebied van Winterswijk, inclusief de ruimtelijke vertaling ervan en een uitvoeringsprogramma. Het gebiedsplan biedt o.a. input voor het VLG en is ook bedoeld om te komen tot een gebiedsarrangement in het kader van het NPLG of andere programma's.

Provincie Gelderland heeft DLV Advies en de agrarische coaches Monique te Kieft, Lizanne Roeleven, Frans Baack en Rob Huinink in december 2022 een opdracht verleend voor het uitvoeren van een landbouwverkenning voor het buitengebied Winterswijk. Doel van de landbouwverkenning is het opleveren van gegevens voor het verdere planproces in de gemeente. Dit om de landbouw een volwaardige plek te kunnen geven in de afweging. Als eindresultaat van deze opdracht willen we een rapportage die een duidelijk beeld geeft van de huidige situatie van de landbouw, de te verwachte ontwikkeling, wat bedrijven al doen aan natuurinclusieve landbouw of kringlooplandbouw, hoe zij hun toekomst zien en wat zij daarvoor nodig hebben. Het gaat om een inventariserende verkenning. Dat is zowel een deskstudie (bijv. op basis van CBS-gegevens, Gecombineerde opgaven en gebiedskennis) én het ophalen van informatie aan de keukentafel (aan de hand van een gespreksleidraad).

Hierbij treft u het rapport aan.

1.2. AANPAK WERKZAAMHEDEN DLV ADVIES

DLV Advies is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de deskstudie. De keukentafelgesprekken zijn gedaan door de onafhankelijke erfcoaches. DLV Advies maakt enkel gebruik van de anonieme resultaten van deze keukentafelgesprekken.

Om te komen tot het eindresultaat zijn door DLV Advies de volgende stappen genomen.

1. *Startoverleg*
Op maandag 12 december 2022 heeft er een startoverleg plaatsgevonden. Hier zijn werkafspraken gemaakt tussen de diverse partijen. Tevens is de werkwijze besproken hoe zoveel mogelijk agrariërs bereikt kunnen worden.
2. *Beschrijving huidige situatie landbouw met terugblik richting 2010*
Middels een deskstudie en gebiedskennis (o.a. verkrijgbaar via gesprekken in de omgeving) wordt een beschrijving gegeven van de huidige situatie van de Winterswijkse landbouw. Tevens wordt er teruggekeken richting 2010.
3. *Doorkijk naar landbouw 2030*
Voornemens was om middels een modelstudie een hypothetische verwachting te schetsen richting de landbouw 2030. Echter, de respons op de keukentafelgesprekken is dusdanig groot dat de betrouwbaarheid daarvan hoger wordt geacht. Om deze reden heeft deze informatie specifiek de basis gevormd voor Winterswijk. Voor het referentiemateriaal (Gelderland breed) is de modelstudie wel gebruikt.
4. *Vergelijking hypothetische verwachting met keukentafelgesprekken*
De keukentafelgesprekken geven een concreet beeld van de huidige situatie en de toekomstige situatie. Deze worden vergeleken met de resultaten uit de deskstudie.

& RESULTAAT

5. *Conclusies en aanbevelingen*

De resultaten worden verwerkt in een conclusie. Tevens worden er aanbevelingen gegeven richting de samenwerkende partijen in de Gebiedsaanpak Vitaal Platteland Winterswijk hoe verder te werken in het gebiedsproces.

Ook wordt er in het rapport een beschrijving gegeven van de landbouw in Gelderland in het algemeen. Reden hiervoor is het feit dat er op deze wijze inzicht kan worden gegeven (referentiemateriaal) in de landbouwkundige situatie binnen de gemeente. Er kan een vergelijking worden gemaakt en het toont aan waarom Winterswijk een uniek gebiedsproces verdient.

1.3. GEBRUIKTE GEGEVENS EN AFKADERING

Binnen dit project is de afbakening van het gebied helder: het buitengebied van de gemeente Winterswijk. Verder wordt gekeken naar enkel de landbouw binnen de gemeente. Provincie Gelderland heeft DLV Advies recent opdracht verleend voor een bouwsteen landbouw in het kader van het VLG. In dit rapport wordt dit ook wel benoemd als de "Gelderland brede aanpak". De opdracht van de landbouwverkenning Winterswijk loopt daar parallel aan. Er is gekozen om dezelfde werkwijze te hanteren, met een gerichte blik op de gemeente Winterswijk. De input van de keukentafelgesprekken is hierin essentieel.

Concreet zijn de gebruikte gegevens te omschrijven als:

- CBS data van de gemeente Winterswijk via CBS StatLine.
- Dashboard Provincie Gelderland.
- Openbare informatie omtrent vergunningen gemeente Winterswijk (zie bijlage 2).
- Input vanuit de keukentafelgesprekken (geheel anoniem, zie bijlage 1).
- De rekenwijze richting 2030, vergelijkbaar met de bouwsteen landbouw VLG Gelderland breed. Hierover meer in het hoofdstuk 3 en 4 van dit rapport.

Gedurende het onderzoek is gebleken dat cijfers tussen de diverse brondata niet met elkaar overeenkomen. Met name zijn er verschillen tussen het dashboard van de Provincie Gelderland en de cijfers van CBS StatLine. Echter, de diverse verschillen hebben geen effect op de resultaten en conclusies: de lijn/trends zijn hetzelfde.

Via het openbare vergunningensysteem (Igoview) is gekeken naar de vergunde situatie in het gebied.

Ervaring vanuit andere projecten leert dat de informatie die voortkomt uit de keukentafelgesprekken betrouwbaarder is dan CBS data. Om deze reden is ervoor gekozen om de ontwikkelingen en conclusies te laten leiden door de input vanuit deze gesprekken.

Er is gevraagd om de opdracht in zoveel mogelijke synergie uit te voeren met de opdracht die DLV Advies uitvoert voor de Gelderland brede aanpak. Resultaten uit het Gelderland brede onderzoek zijn gebruikt als referentiemateriaal om een vergelijking te maken met de gemeente Winterswijk.

& RESULTAAT

2. WINTERSWIJK ALGEMEEN

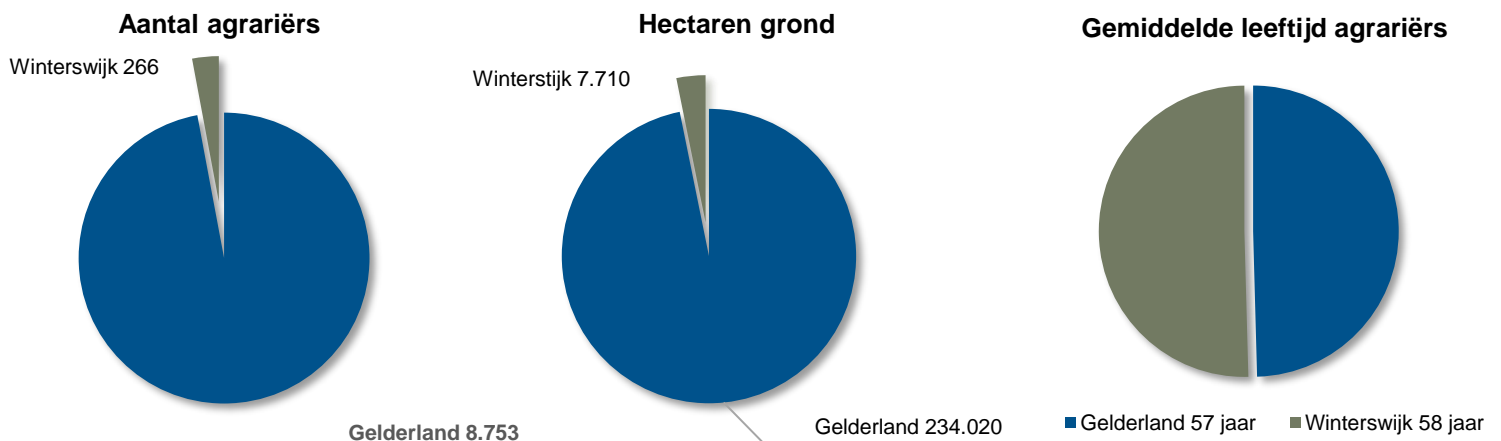
In dit hoofdstuk wordt een algemene beschrijving gegeven van de landbouw in de gemeente Winterswijk. Hiervoor is gekeken naar CBS StatLine data, het dashboard van de Provincie Gelderland, openbare vergunde gegevens en input vanuit de keukentafelgesprekken.

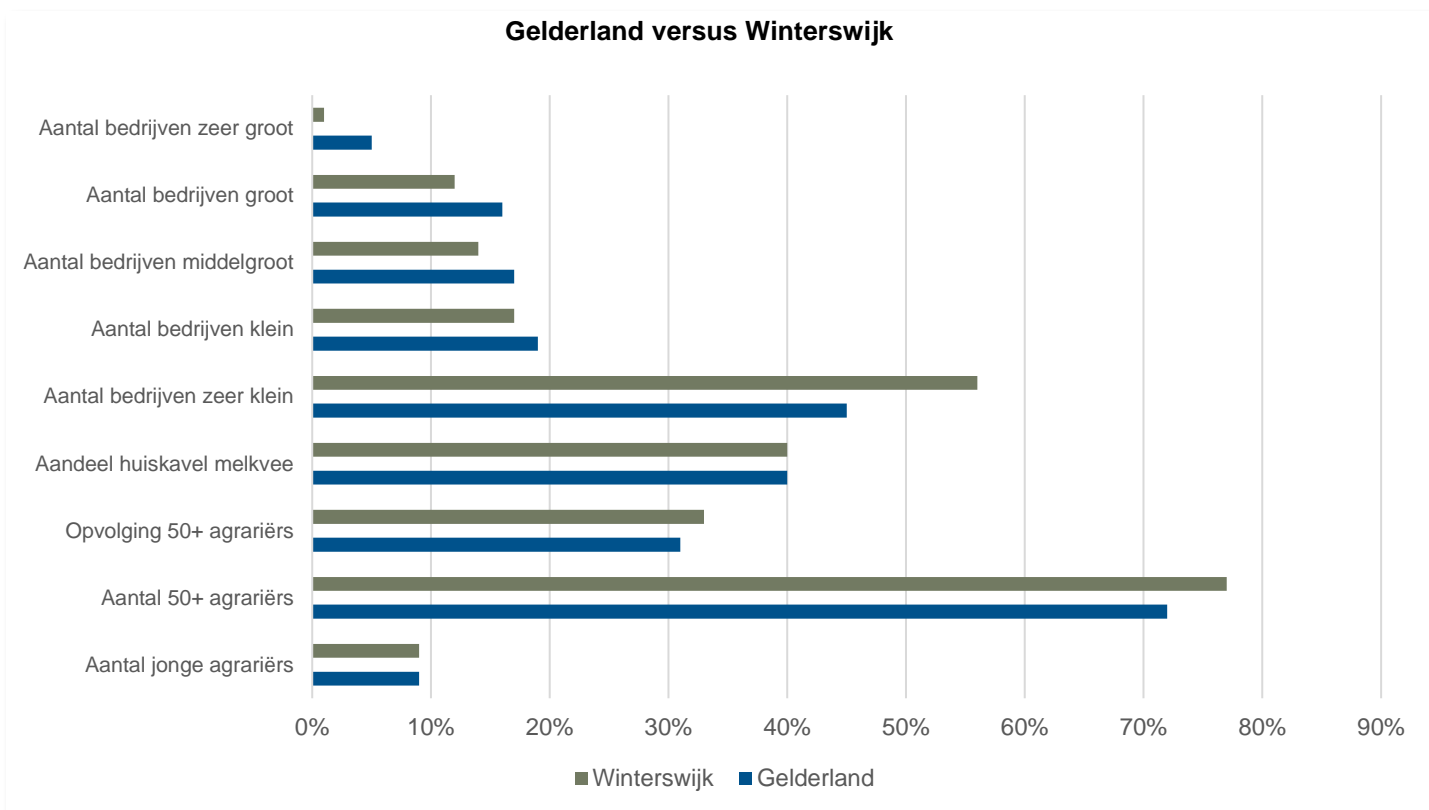
2.1. ALGEMENE GEGEVENS GEMEENTE WINTERSWIJK

De combinatie van cultuur, natuur en de diversiteit van het agrarische landschap is kenmerkend voor Gelderland. De agrarische sector is van oudsher een belangrijk onderdeel van de Gelderse identiteit. Dit is niet anders als in de gemeente Winterswijk: uniek in diverse opzichten.

De gemeente Winterswijk staat landelijk bekend om haar kleinschalige cultuurlandschap gevormd door boerderijen, landgoederen, beekdalen en bijzondere natuur. Vier van de vijf Natura 2000-gebieden in de Achterhoek liggen hier: het Korenburgerveen, Wooldse Veen, Bekendelle en Wilinks Weust. Het coulisselandschap is hét visiteplaatje van de gemeente. Jaarlijks komen er vele toeristen op af. Niet voor niets dat het Rijk het gebied al in 1994 aanwees als Waardevol Cultuurlandschap (WCL) en later ook als Nationaal Landschap.

Het unieke landschap heeft effecten op de landbouw binnen het gebied. Onderstaande tabel geeft inzicht in enkele interessante feiten op Winterswijks schaalniveau. Als brondata is hiervoor het dashboard van de Provincie Gelderland gebruikt.

Tabel 1 t/m 4. Vergelijking cijfers Gelderland – Winterswijk

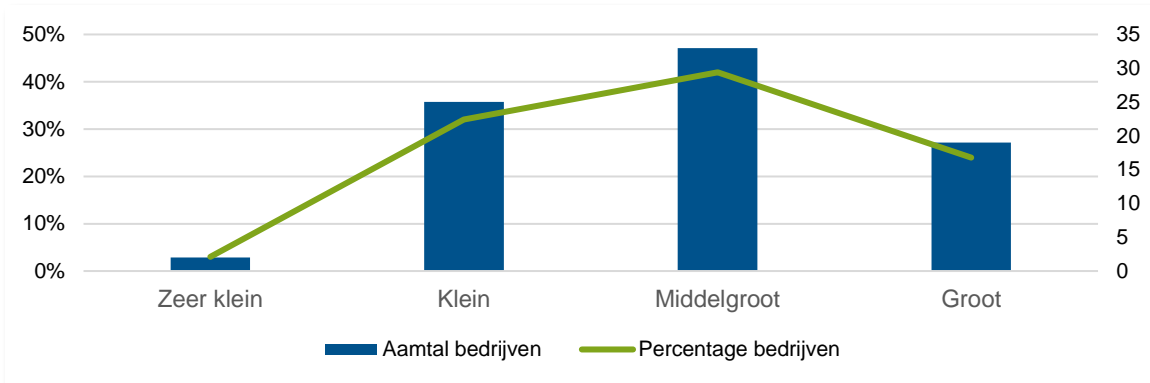
In onderstaande pagina wordt ingezoomd op de diverse sectoren. Hierin worden bedrijven onder andere gecategoriseerd op basis van economische klassen. De bron hiervoor is het Dashboard van de provincie Gelderland. De klassen zijn gebaseerd op basis van de standaardverdiencapaciteit (SVC). Er worden 5 grootteklassen gehanteerd: zeer kleine bedrijven (< € 25.000 SVC), kleine bedrijven (€ 25.000-€ 60.000), middelgrote bedrijven (€ 60.000-€ 100.000), grote bedrijven (€ 100.000-€ 250.000) en zeer grote bedrijven (> € 250.000). Bij een efficiënte invulling van de arbeidsinzet lopen die klassen globaal uiteen van minder dan 0,75 (zeer kleine) tot meer dan 5 (zeer grote) arbeidsjaareenheden (aje).

2.2. MELKVEEHOUDERIJ - WINTERSWIJK

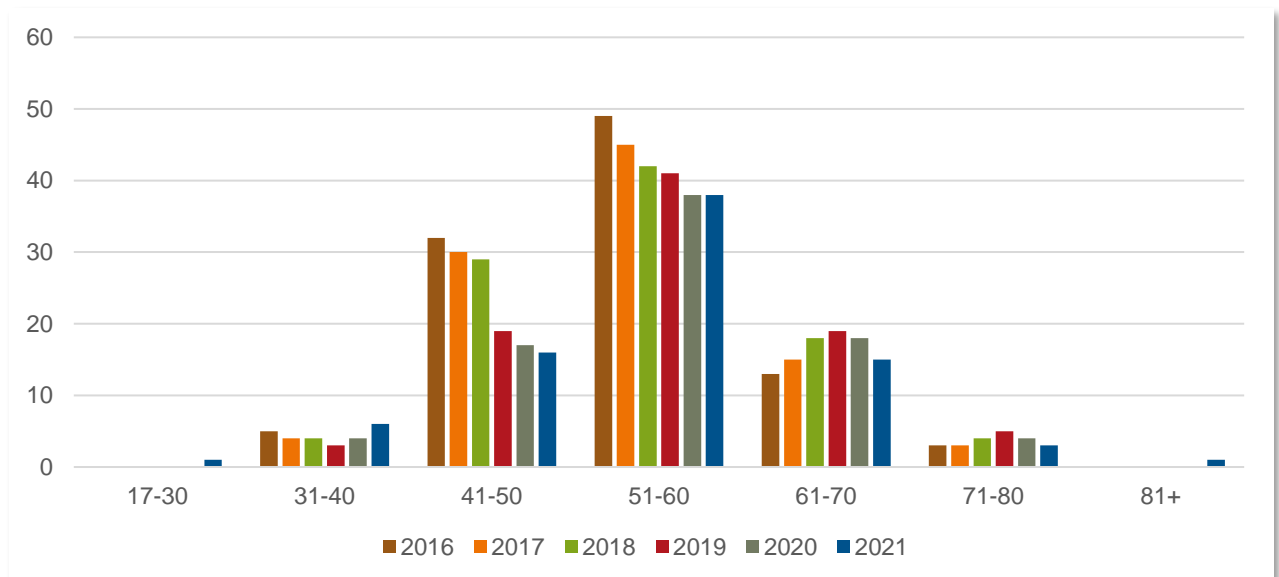
Volgens het dashboard van de Provincie Gelderland kent de gemeente Winterswijk 79 melkveebedrijven. CBS StatLine geeft aan dat er 87 bedrijven zijn die melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar bezitten.

Op basis van de 79 bedrijven vanuit het dashboard is de verdeling in bedrijfsomvang als volgt.

Grafiek 1. Bedrijfsomvang melkvee

Gezamenlijk beschikken de 79 bedrijven over 3.977 hectare grond. Van de 79 agrarische ondernemers vallen er 8 onder de categorie "jonge boeren". De leeftijdsopbouw binnen de Winterswijkse melkveesector is als volgt.

Grafiek 2. Leeftijd melkveehouders Winterswijk

Er zit een relatief grote groep ondernemers boven de 50+ (72%). 44 van de boeren boven de 50 geven aan te beschikken over een opvolger, op basis van de Gecombineerde opgave 2021.

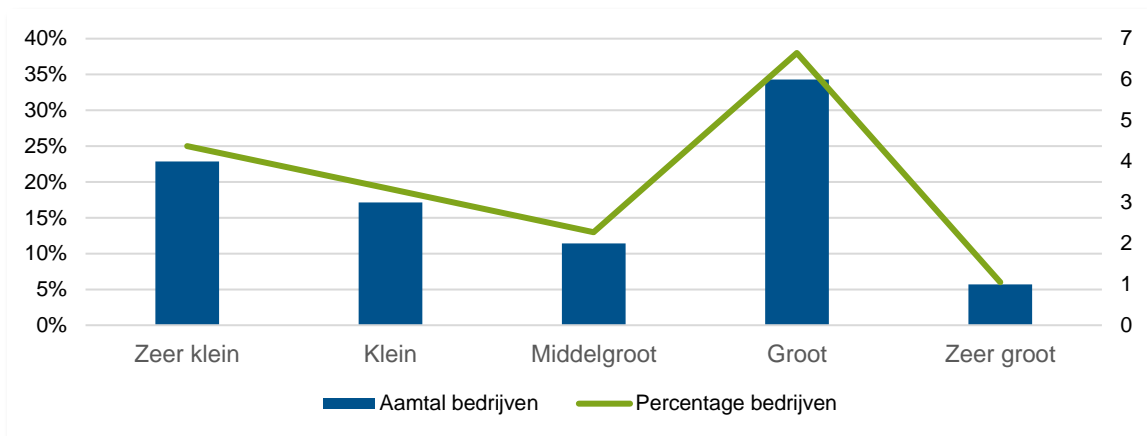
2.3. OVERIGE VEEHOUDERIJ - WINTERSWIJK

Wegens privacy kan er binnen CBS StatLine niet verder worden ingezoomd op bedrijfsgrootte. De kans op herleiding naar bedrijven is te groot.

Volgens het dashboard van de Provincie Gelderland kent de gemeente Winterswijk 12 bedrijven waar varkens worden gehouden. CBS StatLine geeft aan dat er 20 bedrijven zijn waar varkens worden gehouden. Wat betreft de vleeskalverenbedrijven geeft het dashboard van de Provincie Gelderland, evenals CBS StatLine aan, dat er 4 bedrijven zijn waar vleeskalveren worden gehouden.

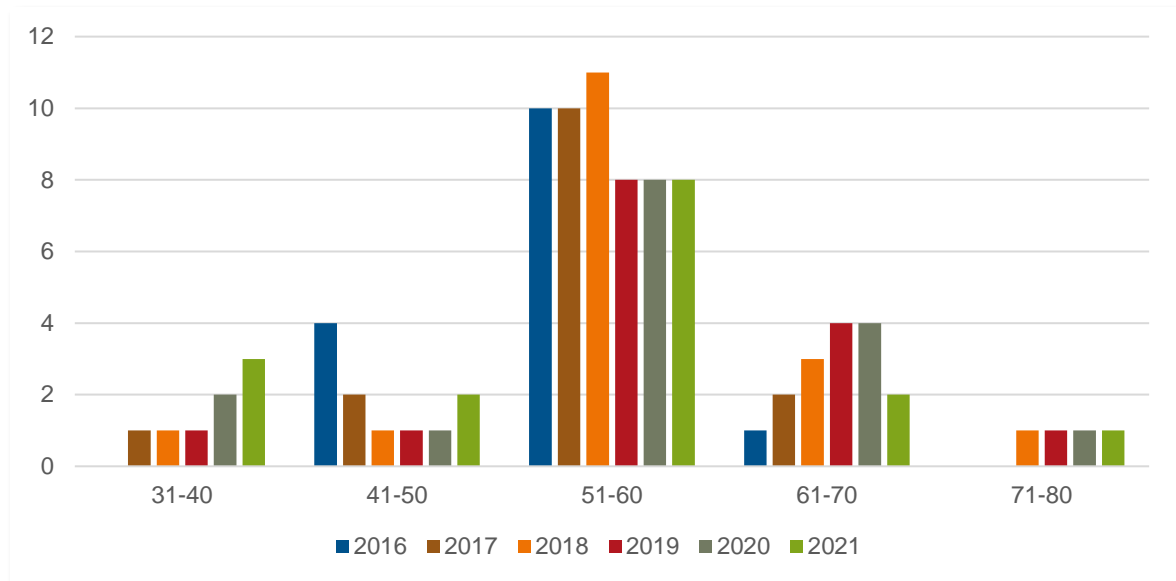
De overige veehouderijtypen betreffen volgens CBS StatLine geiten (4 stuks) en pluimveebedrijven (4 stuks). Volgens het Gelderse dashboard betreffen van beide sectoren 3 bedrijven.

De totale bedrijfsomvang varieert van klein tot zeer groot (fokzeugenbedrijf).

Grafiek 3. Bedrijfsomvang overige sectoren

Gezamenlijk beschikken de overige dierssectoren over 229 hectare grond. Volgens de cijfers van 2021 vallen 3 ondernemers onder de categorie "jonge boeren". Er zit een relatief grote groep ondernemers boven de 50+ (72%). 45% van de boeren boven de 50 geeft aan te beschikken over een opvolger, op basis van de Gecombineerde opgave 2021.

Grafiek 4. Bedrijfsomvang overige diersectoren

2.4. VERGUNNINGEN VEEHOUDERIJ WINTERSWIJK

Via het digitale platform Igoview is gekeken naar de vergunningen binnen de gemeente Winterswijk. Het platform geeft aan dat er 165 veehouderijlocaties aanwezig zijn binnen de gemeente Winterswijk. Deze locaties bevatten 838 stallen. Dit is inclusief gebouwen waarin hobbydieren zijn gevestigd binnen een bedrijf. Een locatie kan dus bijvoorbeeld beschikken over meerdere varkensstallen, maar voor de hobby tevens over 4 zoogkoeien beschikken in een apart gebouw.

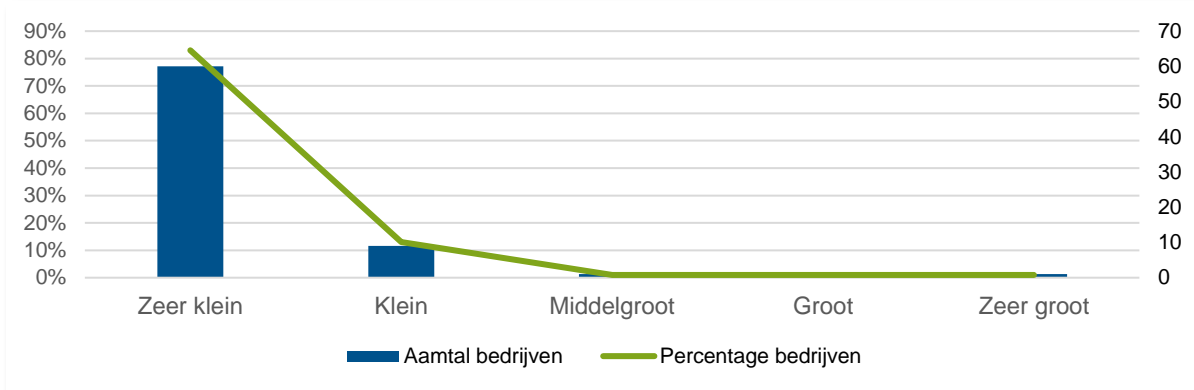
Het merendeel van de stallen is op basis van een traditioneel systeem. Met name de melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar zijn gevestigd in stallen met Rav-code A1.100. Ook binnen de varkenshouderij valt op dat veel bedrijven beschikken over stallen met een Rav-code die onder "overige huisvestingssystemen" valt.

& RESULTAAT

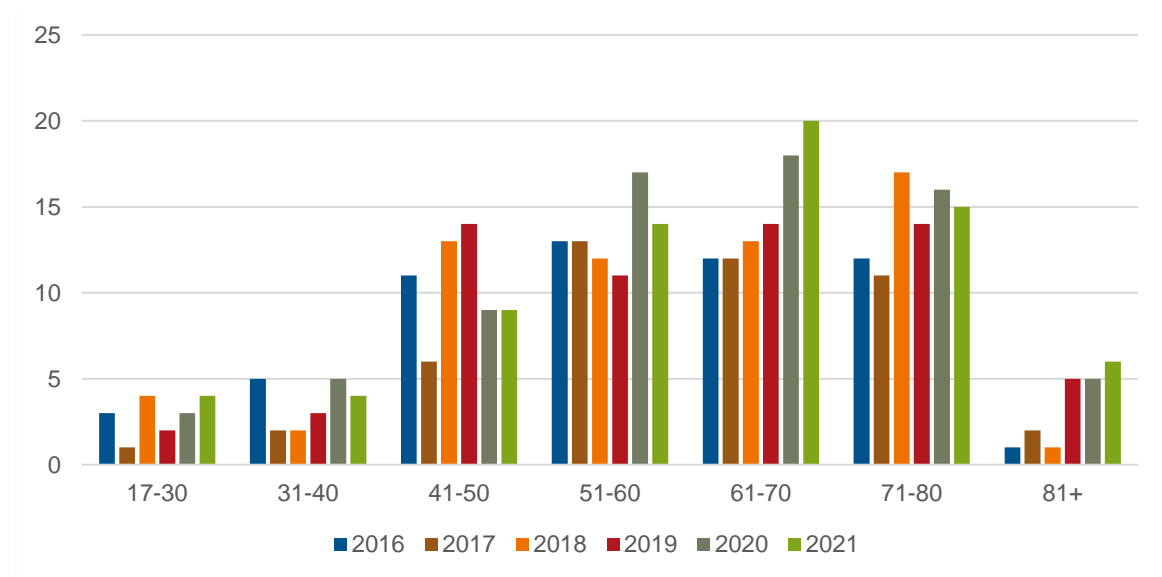
2.5. PLANTAARDIG

Het Gelderse dashboard geeft aan dat er binnen de gemeente Winterswijk 72 akkerbouwgerelateerde bedrijven zijn. Totaal beschikken zij over 1.670 hectare grond. Het betreffen economisch gezien voornamelijk kleine bedrijven. Aardappels als gewas nemen binnen de akkerbouw de meeste grond in beslag.

Grafiek 5. Bedrijfsomvang plantaardig

11% van de akkerbouwers is volgens het Gelderse dashboard een jonge boer. Van de 50+ boeren heeft 31% een opvolger. 76% van de akkerbouwers is 50+.

Grafiek 6. Leeftijd ondernemers plantaardig

& RESULTAAT

2.6. NATUURINCLUSIEVE LANBOUW

Natuurinclusieve landbouw is kringlooplandbouw met aandacht voor natuur en landschap. De definitie die daarvoor in Gelderland gebruikt wordt is die van Wageningen University & System Research:

'Een optimaal beheer van natuurlijke hulpbronnen duurzaam integreren in bedrijfsvoering, inclusief zorg voor de natuurlijke functies en de biodiversiteit op en om het bedrijf.'

De gemeente Winterswijk ligt in het werkgebied van de Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek (VALA). In Winterswijk hebben verschillende agrariërs een agrarisch natuurbeheerpakket afgesloten met het collectief. Beheerpakketten die veelal uitgevoerd worden in Winterswijk zijn: Botanisch hooiland, struweelrand, zoomvegetaties hakhoutbeheer, kruidenrijke akkers, kruidenrijke akkerranden en bodemverbetering op grasland en bouwland.

Een van de doelen van de VALA is het behouden van het karakteristieke landschap van de Achterhoek (en dus ook van Winterswijk) voor de toekomst, mét de flora en fauna die daarbij hoort. De ANLb pakketten die aangeboden worden leveren daar een bijdrage aan. Het volgende overzicht hebben we ontvangen van de VALA. Dit is een voorlopige indicatie over 2023 en verder.

ANLb beheer in de gemeente Winterswijk in 2023

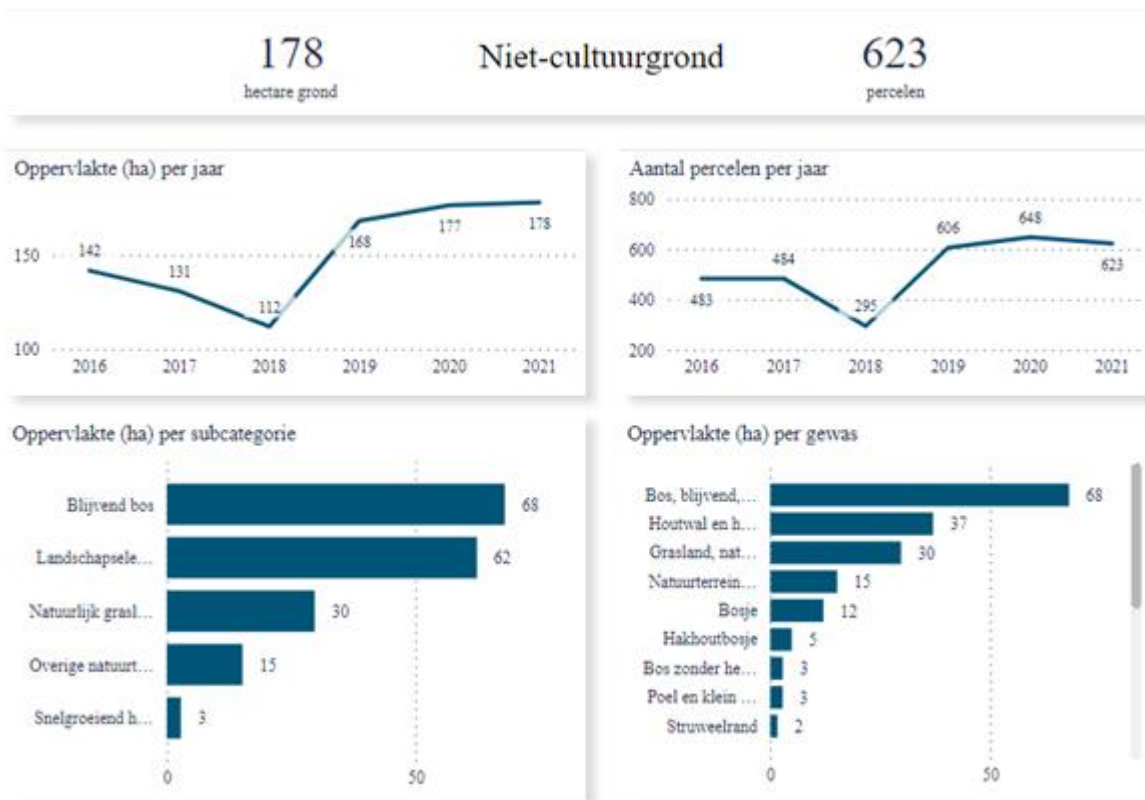
Omschrijving beheergroep	Aantal beheereenheden	Oppervlakte (ha)	Lengte in meters	Aantal eenheden
beheer van bomenrijen	13	0,02		186
bodemverbetering op grasland en bouwland	10	27,33		
bosje	34	7,07		
botanisch grasland	294	238,91		
hakhoutbeheer	151	20,89		
hakhoutbosje	14	2,26		
half- en hoogstamboomgaard	30	4,84		
insectenrijke graslandrand	9	0,87		
knip- en scheerheg	20	0,42	2765	
kruidenrijke akker	64	73,04		
kruidenrijke akkerrand	91	27,97		
natuurvriendelijke oever	32	1,81		
poel en klein historisch water	76	2,06		76
struweelhaag	13	0,23	1544	
struweelrand - zoomvegetatie	152	8,00		
vogelgraan	1	5,13		
Eindtotaal	1004	420,86	4309	262

Het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) is onderdeel van het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Via het SNL verlenen de provincies subsidie voor het behoud en de ontwikkeling van (agrarische) natuurgebieden en landschappen.

In Dashboard Agrifood van de Provincie Gelderland is ook te lezen dat er in 2021 in de Gemeente Winterswijk 178 ha grond in opgegeven bij de Gecombineerde opgave als niet zijnde cultuurgrond.

Bron: Gecombineerde Opgave

Naast de ANLb pakketten, die vooral gericht zijn op natuur en landschap lopen er in de Achterhoek een aantal pilots. In deze pilots gaat het vaak om vergaren van kennis die gericht is op het meer sluiten van de kringlopen. Een van de pilots waar binnen ondernemers ook beloond worden op het behalen van doelen is de GLB Pilot Het Marke model. In Winterswijk zijn er 20 agrarisch ondernemers die deelnemen aan deze pilot.

2.7. KNELPUNTEN VOOR DE WINTERSWIJKSE LANDBOUW

Diverse factoren in Winterswijk vormen knelpunten voor de Winterswijkse landbouw. De factoren hebben invloed op de huidige bedrijfsvoering en de ontwikkelmogelijkheden van de agrariërs in het gebied. Deze knelpunten komen naar voren vanuit de keukentafelgesprekken en worden beschreven in de startnotitie.

& RESULTAAT

2.7.1. DROOGTE

De droogteperioden van afgelopen jaren hebben laten zien dat klimaatverandering vergaande gevolgen heeft voor bedrijven en de natuur. Aanpassing van het watersysteem en omliggend landgebruik is in sommige delen, bijvoorbeeld in beekdalen, waarschijnlijk nodig. Door de ligging op hoge zandgronden en de beperkte mogelijkheden voor extra watertoevoer heeft Winterswijk extra last van de toenemende droogte en piekbuien.

Opbrengsten van bijvoorbeeld gras en mais vallen de afgelopen jaren erg tegen. Beregenen is een dure maatregel of kan zelfs worden verboden door het waterschap. Ook is beregenen in delen van Winterswijk niet mogelijk (cq heel duur) vanwege de bodem (kleilagen).

2.7.2. NATURA 2000-GEBIEDEN EN STIKSTOF

Vier van de vijf Natura 2000-gebieden in de Achterhoek liggen helemaal of gedeeltelijk in de gemeente Winterswijk: het Korenburgerveen, Wooldse Veen, Bekendelle en Wilinks Weust. De provincie is voornemens maatregelen te treffen in deze gebieden t.b.v. natuurversterking en behoud.

Korenburgerveen

Het Korenburgerveen bij Winterswijk is een hoogveengebied met een oppervlakte van 459 ha. Er zijn vennen, vochtige graslanden (blauwgrasland), moerasbos en vochtige heide. Het Korenburgerveen is het enige gebied in Nederland met een redelijk intacte hoogveenkern met veenmossen.

Wooldse Veen

Het Wooldse Veen is een hoogveengebied van 63 hectare. Het is uniek vanwege haar veenputten en veendijken, broekbos en graslandjes met hei. Samen met het Duitse Burlo Vardingholter Venn is het Wooldse Veen erg waardevol, vanwege veenputten en veendijken. Door afwisseling in de bodem en afwisseling in natte en droge plekken zijn er veel zeldzame planten en dieren.

Bekendelle

Bekendelle is een van de weinige moerasbossen in Nederland. Het is aangewezen als Natura 2000-gebied om de bijzondere natuur te behouden en te versterken en heeft een oppervlakte van 88 ha. Het is belangrijk dat deze natuur rust krijgt, want veel zeldzame planten en dieren hebben het moeilijk.

Wilinks Weust

Willinks Weust is een klein gebied van 52 hectare met heischrale- en blauwgraslanden (vochtige graslanden). Het ligt ten oosten van Winterswijk. Willinks Weust is aangewezen als Natura 2000-gebied. Om de bijzondere natuur te behouden, herstellen en versterken, is de provincie voornemens maatregelen te treffen.

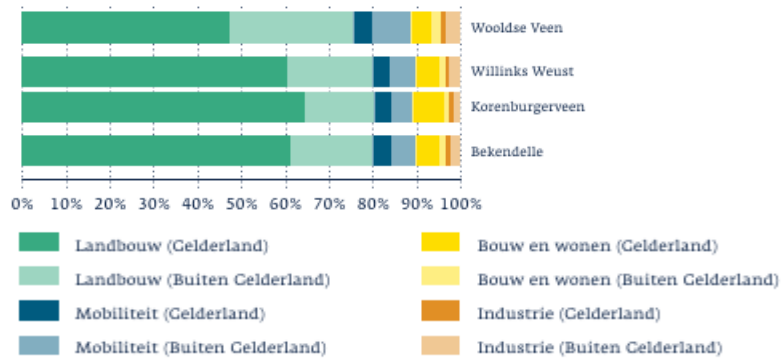
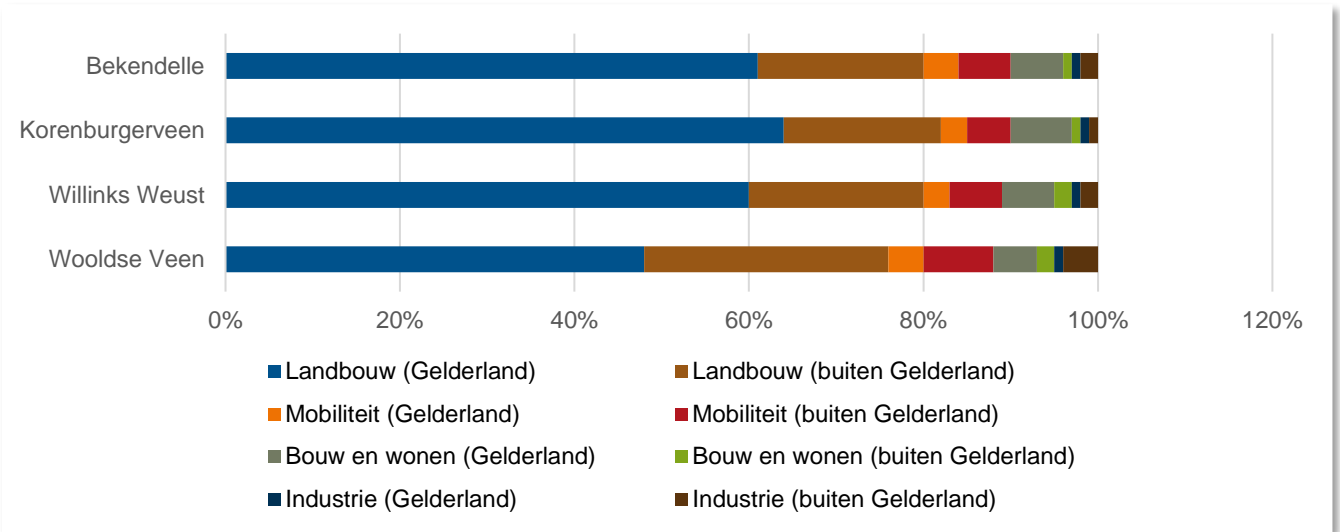

& RESULTAAT

Stikstof

Winterswijk is een grensgemeente. Een groot gedeelte van de depositie is afkomstig buiten Gelderland, maar ook zeker buiten Nederland.

Grafiek 7. Herkomst van depositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden Winterswijk

Ook op de Winterswijkse Natura 2000-gebieden wordt de kritische depositiewaarde (KDW) overschreden. De vraag is in hoeverre stikstofgerelateerde maatregelen binnen Winterswijk kunnen bijdragen aan het verlagen van de depositie. Dit gezien het feit dat veel stikstofdepositie waarschijnlijk afkomstig is van buiten de gemeentegrenzen.

& RESULTAAT

2.7.3. PERCELEN

Bijna 60% van de landbouwpercelen is kleiner dan 2 ha en hebben gemiddeld ca. 35 m opgaande beplanting per ha. De gemiddelde opp. van de grasland percelen in 2021 opgegeven bij de Gecombineerde opgave was 1,95 ha. Voor voedergewassen en akkerbouwgewassen is dit 2,57 ha. Deze landschappelijke eigenschappen zorgen ervoor dat de kostprijs van melk met enkele eurocenten per liter stijgt. De arbeid is intensief en niet efficiënt. Dit is onder andere één van de oorzaken waarom de bedrijven in Winterswijk relatief klein zijn. Het areaal mais is de afgelopen jaren relatief gelijk gebleven. Bij grasland zie je een afname terwijl het areaal akkerbouwgewassen toeneemt.

Bron: Gecombineerde Opgave

Op kleine percelen zijn de grondbewerkingskosten verhoudingsgewijs hoger dan op grotere. Bovendien zijn de percelen in oude cultuurlandschappen ook vaker onregelmatig van vorm, hetgeen de kosten verder verhoogt. De opgaande beplantingen betekenen extra opbrengstderving en bewerkingskosten. In Winterswijk is er gemiddeld 35,7 meter lijnvormige beplanting per ha landbouwgrond (Geerts, 2011).

De kosten per hectare lopen vooral op bij percelen kleiner dan 2 ha.

Bewerkingskosten ten gevolge van kleinschaligheid in de Achterhoek

Oppervlakteklasse	Aantal hectare	Kostprijs verschil t.o.v. gemiddelde kosten (euro/ha/jaar)
0-1 ha	4.346	1.115
1-2 ha	9.713	353
2-3 ha	11.309	149
3-4 ha	11.014	78
4-5 ha	10.075	46
5-6 ha	9.085	16
6-10 ha	27.287	0
>10 ha	61.449	0
Totaal/gemiddeld	144.278	79

Bron: Schrijver en Oosterkamp, 2011

Daar bovenop komt de opbrengstderving als gevolg van beplantingen. Schrijver en Oosterkamp (2011) becijferen deze op gemiddeld 7 euro /ha., oplopend tot 22 euro / ha. voor de kleinste percelen.

Een alternatieve berekening is gemaakt door Rienks et al, (2008). Zij komen tot additionele kosten Van €312 als de boer zelf de bewerking doet, en €512 als het door loonwerk moet worden uitgevoerd. Deze schatting ligt aanzienlijk hoger dan die van Schrijver en Oosterkamp, zodat we die laatste als een minimum moeten beschouwen.

In deze berekeningen is dus het effect van opgaande beplantingen op de landbouwopbrengst van de grond wel meegenomen, maar niet de kosten van onderhoud van die beplantingen. Hiervoor is uiteraard wel subsidie onder ANLb beschikbaar maar dan moeten de begunstigden van de hier besproken vergroening wel in aanmerking komen voor die subsidie.

3. ONTWIKKELINGEN LANDBOUW SINDS 2010

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de ontwikkelingen van de landbouw sinds 2010. Hierbij is gebruik gemaakt van de gegevens van CBS StatLine. Wegens privacy wet- en regelgeving is het niet mogelijk om op gemeentenniveau verder in te zoomen tot een bepaald detailniveau zoals dat wel mogelijk is op Gelders schaalniveau.

Om een referentiepunt te pakken, wordt eerst in grote lijnen gekeken naar de ontwikkelingen van de Gelderse landbouw breed. Het vertrekpunt hierbij is het jaar 2010. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de veehouderijsectoren en de plantaardige sectoren.

3.1. ONTWIKKELINGEN 2010 – 2021 VEEHOUDERIJ GELDERLAND

Als we kijken naar de vijf meest omvangrijke veehouderijsectoren in Gelderland hebben er in de afgelopen jaren diverse ontwikkelingen plaatsgevonden. Onderstaande tabel betreft een weergave van het aantal bedrijven en het aantal dieren per sector in de referentie jaren 2010 en 2021.

	2010			2021			Vergelijk	
	Bedrijven	Dieren	Gemiddelde aantal dieren per bedrijf	Bedrijven	Dieren	Gemiddelde aantal dieren per bedrijf	Bedrijven	Dieren
Melkvee	3.413	226.384	66	2.511	229.485	91	74%	101%
Vleeskalveren rosé	296	84.656	286	266	124.147	467	90%	147%
Vleeskalveren blank	557	329.146	590	443	367.959	830	80%	112%
Melkgeiten	112	49.123	438	119	117.240	985	102%	238%
Zeugen op zeugenbedrijven	318	99.395	312	134	67.364	502	42%	68%
Zeugen – gecombineerd	195	52.844	271	92	34.362	373	47%	65%
Vleesvarkens	1.247	872.474	699	523	721.873	1380	42%	83%
Leghennen	474	13.249.540	27.952	293	11.357.453	38.762	62%	86%
Vleeskuiken ouderdieren	54	1.250.493	23.157	43	1.614.745	37.552	80%	129%
Vleeskuikens	72	4.033.389	56.019	76	4.109.127	54.067	106%	102%
Totaal	6.738			4.500			67%	

Tabel 2. Aantal bedrijven en dieren 2010 - 2021

Het totaal aantal bedrijven is de afgelopen 10 jaar met 33% afgenomen, variërend van 58% afname van zeugenbedrijven tot 6% meer vleeskuikenbedrijven. Het aantal melkgeiten, vleeskalveren en vleeskuikenouderdieren nam toe, terwijl het aantal varkens en leghennen afnam. Het aantal melkkoeien en vleeskuikens bleef in deze periode qua omvang nagenoeg gelijk. Alleen in de vleeskuikenhouderij was sprake van een afname van het gemiddeld aantal dieren per bedrijf. De Nederlandse vleeskuikensector wordt gekenmerkt door de overgang naar een traag groeiend ras met extra leefruimte.

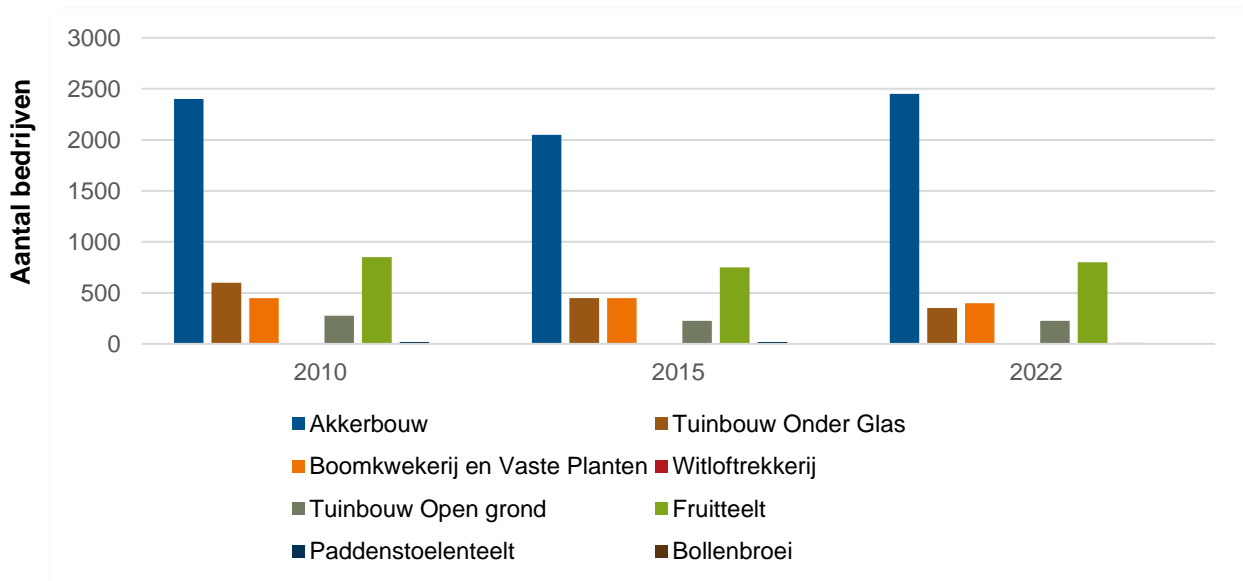
Een trend die vergelijkbaar is met de rest van Nederland.

De afname van het aantal bedrijven vindt met name plaats bij bedrijven met een kleinere omvang. Het totaal aantal dieren nam, behalve in de varkens- en leghennenhouderij, niet af. Dit betekent dat bedrijven groeien in omvang en zowel het gemiddeld aantal dieren per bedrijf over het algemeen toeneemt. Dat het gemiddeld aantal dieren per bedrijf toeneemt, wil niet zeggen dat er sprake is van schaalvergroting. Aangezien vooral de kleinere bedrijven wegvallen, wordt het gemiddeld aantal automatisch groter omdat de grote bedrijven overblijven. Echter, als ook het aantal grote(re) bedrijven toeneemt én het aandeel dieren op deze bedrijven toeneemt, dan is er sprake van schaalvergroting. De mate van schaalvergroting varieert per sector.

3.2. ONTWIKKELINGEN SINDS 2010 PLANTAARDIG GELDERLAND

Voor de plantaardige sector is het vertrekpunt ook 2010. Hier wordt echter doorgekeken richting 2022, omdat gedurende het onderzoek de data voor 2022 binnen de plantaardige sector wel actueel is.

Binnen de plantaardige landbouwsector in Gelderland is het aantal bedrijven met akkerbouw het hoogst, gevolgd door tuinbouwbedrijven open grond en tuinbouwbedrijven onder glas. Het aantal bedrijven met akkerbouw is vrij stabiel tussen 2010 en 2022, terwijl het aantal bedrijven in de andere

Grafiek 8. Aantal bedrijven plantaardig Gelderland

& RESULTAAT

3.3. ONTWIKKELINGEN SINDS 2010 WINTERSWIJK - VEEHOUDERIJ

Voor de gemeente Winterswijk is gekeken naar de meest omvangrijke veehouderijsectoren; melkvee, jongvee, melkgeiten, varkens (fokvarkens en vleesvarkens) en pluimvee (legghennen en vleeskuikens). De omvang en ontwikkeling van de sectoren binnen de gemeente Winterswijk worden in beeld gebracht¹. Vanwege privacy kan het CBS geen informatie verstrekken specifiek voor Winterswijk over de diercategorieën die voor Gelderland breed (paragraaf 3.1.) gebruikt zijn. De diercategorieën zijn hierdoor anders gecategoriseerd. Wel kan er een beeld geschetst worden van de belangrijkste agrarische takken in Winterswijk.

Hieronder een weergave van het aantal bedrijven en het aantal dieren per sector in het referentiejaar 2010 en 2021. Het aantal bedrijven binnen de veehouderijsectoren is de afgelopen 10 jaar met 34% afgenomen, ook is het aantal dieren met 50% gedaald. Dit geeft weer dat het percentage bedrijven dat stopt enigszins vertaald kan worden naar een afname van het aantal dieren.

In bijna elke sector is een afname van bedrijven zichtbaar, behalve bij de melkgeitenhouderij waar een toename in het aantal bedrijven zichtbaar is. Hier is een toename zichtbaar van 33%, wat gaat om één bedrijf binnen de gemeente Winterswijk. Opvallend is dat de gemiddelde omvang van een melkgeitenhouderij daalt van 531 melkgeiten (2010) naar 395 melkgeiten (2021). De bouwstop op de geitenhouderij welke sinds 2017 van toepassing is, zorgt er nu voor dat de groei van het aantal melkgeiten stopt. De reeds in 2017 verleende vergunningen zijn gevuld met het aantal melkgeiten en nieuwe vergunningen worden niet afgegeven.

Binnen de overige veehouderijsectoren is binnen de melkveehouderij een afname in bedrijven van 29% en binnen de jongveehouderij een afname van 30%. In de melkveehouderij is zichtbaar dat het aantal bedrijven afneemt, maar dit is niet terug te zien in de gemiddelde omvang. Dit aantal is van 70 stuks melkvee (2010) gestegen naar 88 stuks (2021) per bedrijf. Het aantal jongveebedrijven is ook in het aantal bedrijven afgenomen, maar in tegenstelling met de melkveehouderij is hier de gemiddelde omvang gelijk gebleven.

Binnen de varkenshouderij halveert het aantal varkensbedrijven nagenoeg elke 10 jaar. Binnen de gemeente Winterswijk is dit ook zichtbaar. Het aantal bedrijven met fokvarkens neemt af met 47% en bij vleesvarkens geldt een afname van 57%. In deze sector neemt het aandeel kleine bedrijven sterk af en het aantal bedrijven met een grotere omvang neemt toe. De sterkste afname vindt plaats binnen de pluimveesector; het aantal bedrijven met legghennen neemt met 83% af en bij de vleeskuikens met 50%. Ondanks de forse afname van bedrijven met legghennen is het gemiddeld aantal dieren per bedrijf flink gestegen.

	2010			2021			Vergelijk	
	Bedrijven	Dieren	Gemiddelde aantal dieren per bedrijf	Bedrijven	Dieren	Gemiddelde aantal dieren per bedrijf	Bedrijven	Dieren
Melkvee	122	8.482	70	87	7.682	88	71%	91%
Jongvee	142	7.410	52	99	4.932	50	70%	67%
Melkgeiten	3	1.594	531	4	1.578	395	67%	99%
Fokvarkens	15	6.462	431	8	4.367	546	53%	68%
Vleesvarkens	37	27.281	737	16	18.096	1.131	43%	66%
Leghennen	6	36.284	6.047	1	31.773	31.773	17%	88%
Vleeskuikens	4	98.240	24.560	2	23.954	11.977	50%	24%
Vleeskalveren	7	1.594	228	4	1.664	416	57%	104%
Totaal	336	185.753		221	92.382			

Tabel 3. Aantal dieren en bedrijven per categorie in gemeente Winterswijk

¹ De gegevens uit het CBS zijn afkomstig vanuit de gecombineerde opgave. Per BRS nummer wordt een gecombineerde opgave ingevuld. Het is mogelijk dat meerdere locaties onder één BRS vallen. De aanwezige dieren kunnen dus over meer locaties verspreid zijn, dan het aantal bedrijven dat wordt opgegeven. De dieren worden geregistreerd op de locatie waar het BRS nummer op is geregistreerd. Hierdoor is het mogelijk dat dieren in Winterswijk in de CBS data in een andere gemeente worden ingeboekt en vice versa.

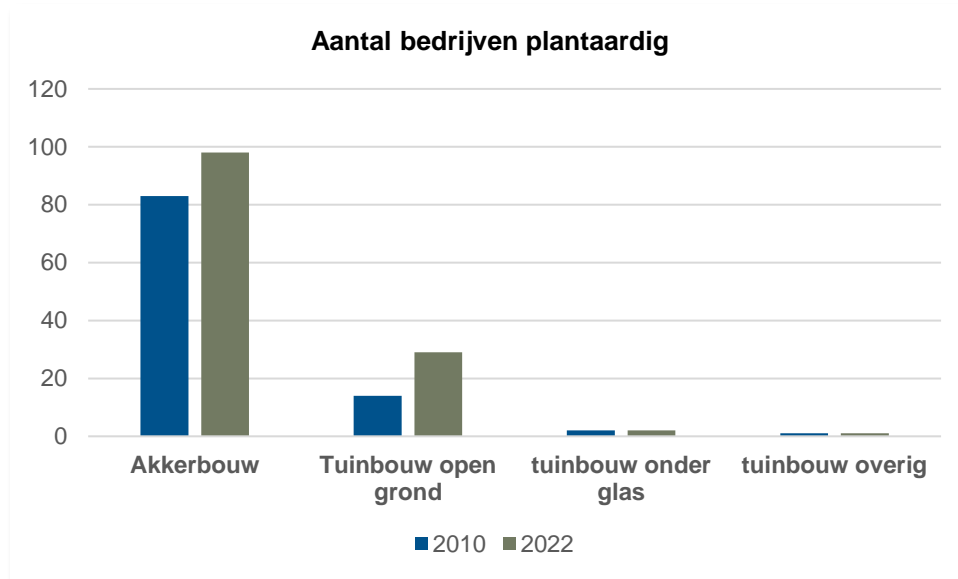
Het grootste deel van de bedrijven in Winterswijk heeft melkvee of/en jongvee. Tussen 2010 en 2021 zijn het aantal bedrijven over al de diercategorieën sterk afgenomen. Bij melkvee en jongvee gaan het aantal dieren mee in deze trend, maar de afname is minder sterk. Bij de andere diercategorieën is de afname in dieraantal groter dan de afname in bedrijven. Bij de vleeskalveren is het aantal dieren zelfs toegenomen.

Bij de keukentafelgespreken is er een beeld geschetst van de (veehouderij) ondernemers en ondernemingen. De meeste ondernemingen waren melkveehouderijen. Hier wordt ook geconstateerd dat de intensieve veehouderij (varkens/kippen) de afgelopen jaren sterk is afgenomen. Deze is in lijn met de data tussen 2010 en 2021.

3.4. ONTWIKKELINGEN SINDS 2010 – WINTERSWIJK PLANTAARDIG

Het aandeel akkerbouwbedrijven is binnen de plantaardige sector het grootst. Binnen deze groep is de subgroep aardappels het meest aanwezig. De tuinbouw in open grond komt hierna. Binnen deze groep betreft het met name fruittelers.

Grafiek 9. Aantal bedrijven plantaardig Winterswijk

Ook binnen de plantaardige sector zijn de bedrijven relatief klein. Het deelgebied Achterhoek kent van de drie deelgebieden binnen de provincie Gelderland het grootste oppervlakte cultuurgrond. Naast het relatief hoge aandeel veehouderijbedrijven (47%) is in de Achterhoek meer dan de helft van de Gelderse bedrijven met akkerbouw gesitueerd (1.289 bedrijven). Ook binnen Winterswijk kan worden geconcludeerd dat het aantal bedrijven met plantaardige activiteiten ongeveer de helft van het totaal is.

3.5. GELDERLAND VS WINTERSWIJK (2010 – 2021)

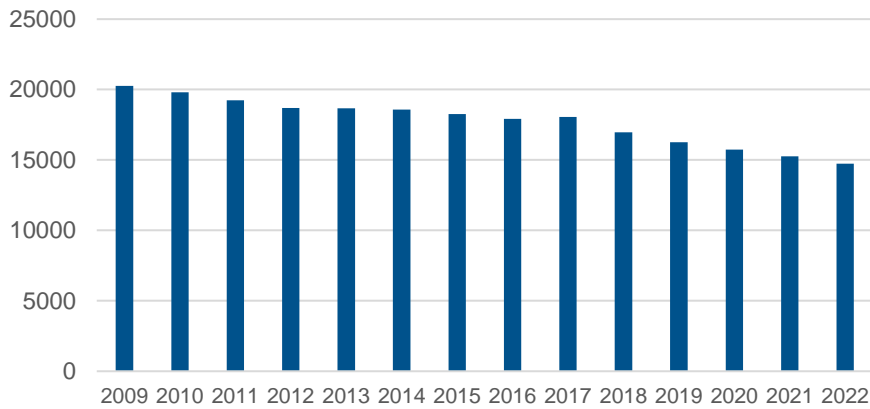
De ontwikkelingen 2010 – 2021 Gelderland betreft een gemiddelde van alle Gelderse gemeenten. Zoals de resultaten laten zien, wijkt de gemeente Winterswijk af ten opzichte van het Gelderse gemiddelde. Niet alleen is het aantal bedrijven afgenomen, maar ook het aantal dieren in vrijwel alle diercategorieën is afgenomen.

Bij de keukentafelgesprekken viel op dat de bedrijven relatief klein zijn. 40% van de melkveehouders heeft minder dan 70 koeien. De oppervlakte grond per bedrijf ligt ook onder het landelijk gemiddelde, zeker in de melkveehouderij. Dit is niet verassend; vanuit de historie heeft Winterswijk een klein coulisse landschap wat de schaalvergroting remt.

Historische ontwikkelingen laten zien dat de gemeente Winterswijk al een forse daling kent qua dieraantallen. Op basis van deze gegevens, in combinatie met de keukentafelgesprekken, wordt er een vooruitzicht gegeven op de situatie in 2030.

Aantal melkveebedrijven Nederland

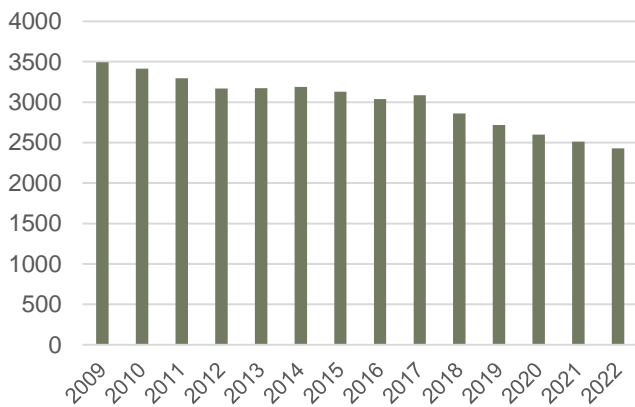

Belangrijke conclusies:

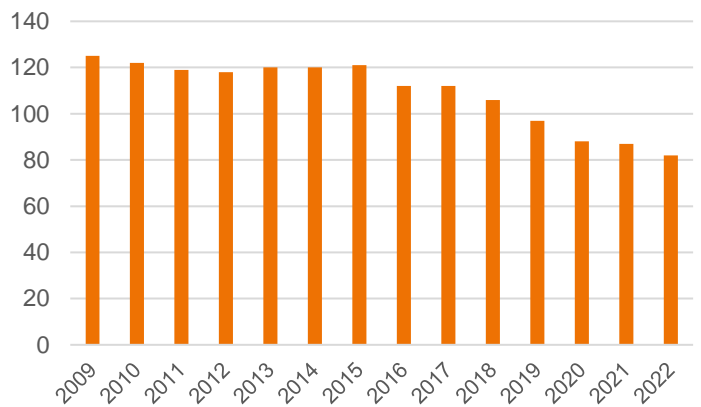
Ontwikkeling 2010-2021

- Landelijk 77%
- Gelderland 74%
- Winterswijk 71%

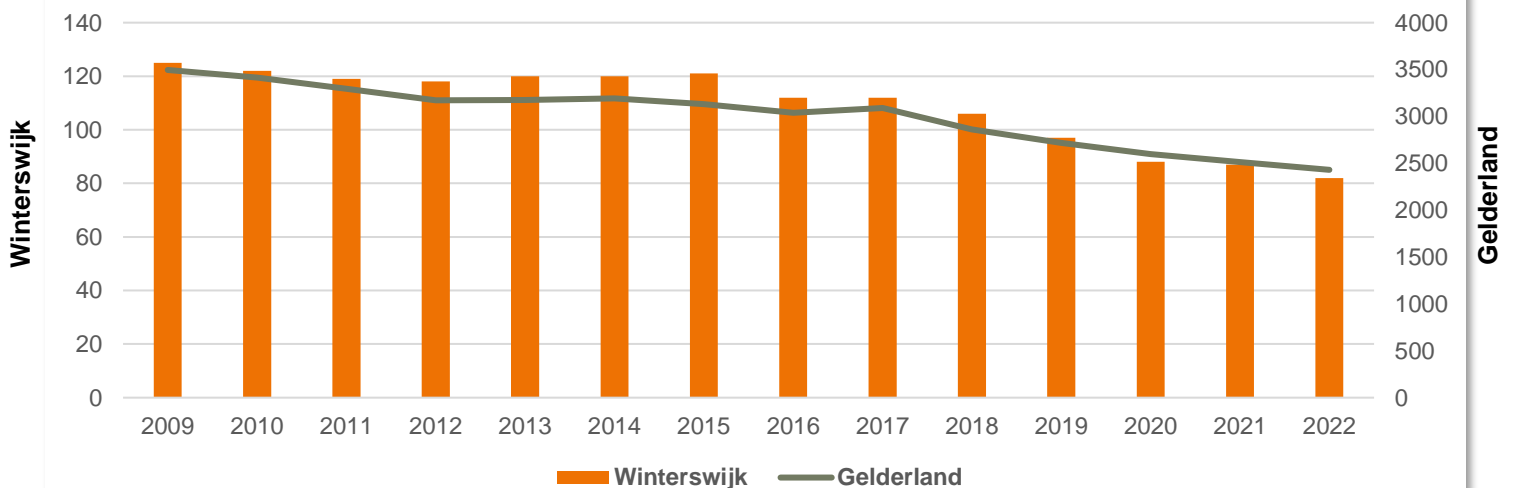
Aantal melkveebedrijven Gelderland

Aantal melkveebedrijven Winterswijk

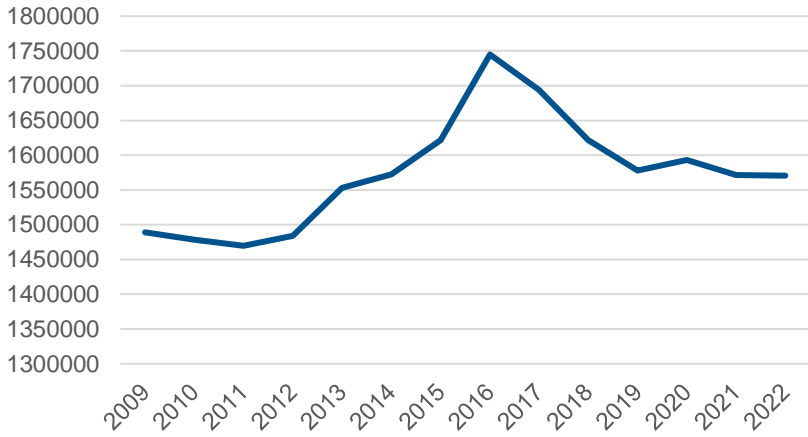

Aantal melkveebedrijven Gelderland versus Winterswijk

Aantal melkkoeien Nederland

Belangrijke conclusies:

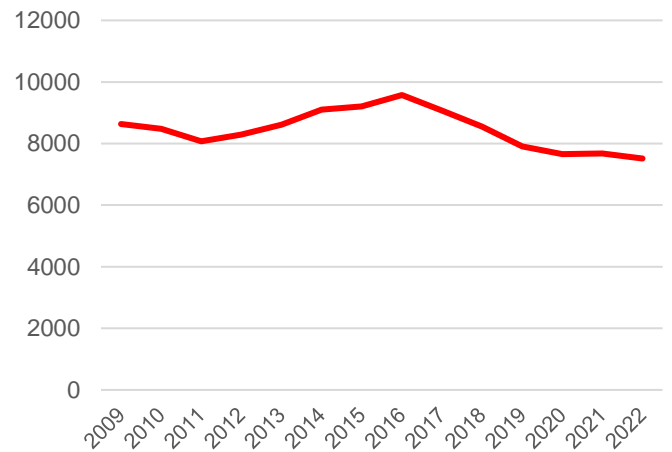
Ontwikkeling 2010-2021

- Landelijk 106%
- Gelderland 101%
- Winterswijk 93%

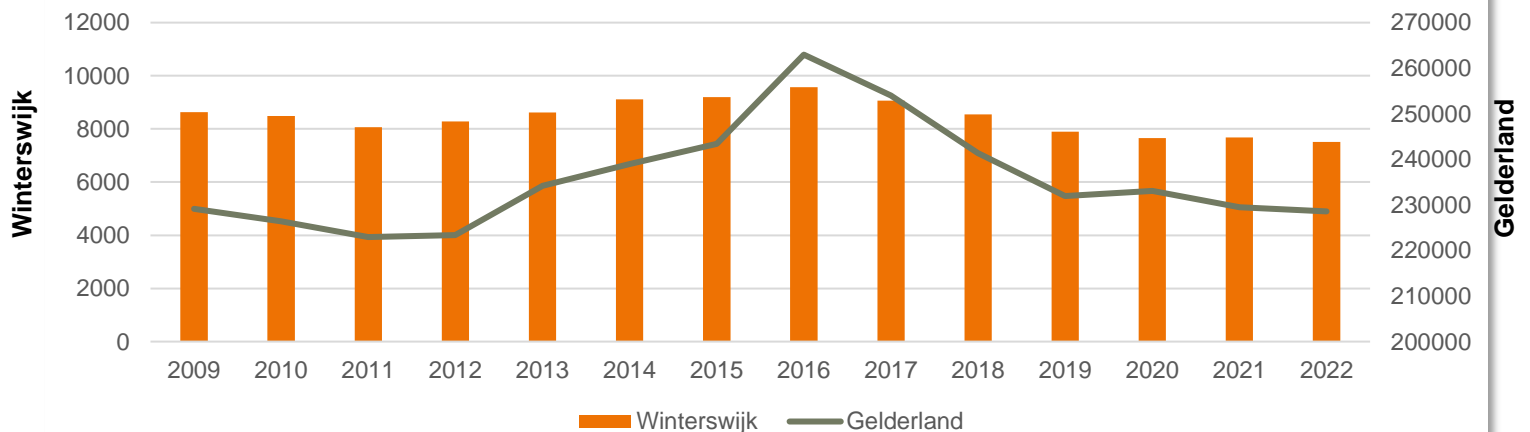
Aantal melkkoeien Gelderland

Aantal melkkoeien Winterswijk

Aantal melkkoeien Gelderland versus Winterswijk

& RESULTAAT

4. ONTWIKKELING RICHTING 2030 – GELDERLAND BREED

Er is een inventarisatie uitgevoerd van de belangrijkste voorziene ontwikkelingen, die de basis vormen voor een scenario op basis van de ontwikkeling (scenario 1). Tevens is een tweede scenario opgesteld met aanvullend de voorgenomen stikstofmaatregelen, van provincie en rijk, ten behoeve van een daling van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, aangevuld met mogelijke maatregelen vanuit het Convenant dierwaardige veehouderij en kaderrichtlijn water. Deze aanpak is in lijn met de opdracht gericht op Gelderland breed. Conform afspraak wordt zoveel mogelijk gezocht naar een samenhang tussen de twee opdrachten.

4.1. RESULTATEN GELDERLAND BREED – 2030

In deze paragraaf concretiseren we de verwachte gevolgen van het (inter)nationale en provinciale beleid voor bedrijven tot 2030 binnen de gehele Gelderse schaal. De beleidsdoelen die in Nederland en Gelderland (gaan) gelden, zijn of worden vastgelegd in onder andere het 7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn, het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, het nationaal strategisch plan voor het GLB en het VGG. Het uiteindelijke, werkelijke toekomstbeeld hangt sterk af van een aantal nu nog onzekere factoren. Hierbij is gebruik gemaakt van diverse gesprekken met boeren, adviseurs in het veld en belangenvertegenwoordigers.

De doorkijk naar de situatie in 2030 binnen de gemeente Winterswijk is gemaakt op basis van de informatie van de keukentafelgesprekken. Door het hoge aantal deelnemers is hier een goede lijn uit te trekken richting de toekomst (zie hoofdstuk 5).

Op brede Gelderse schaal is gewerkt met twee scenario's. Kort samengevat bestaat het eerste scenario uit de volgende onderdelen:

1. 7^e Actieprogramma kaderrichtlijn water; verlies derogatie en bufferstroken.
2. Voorgenomen Nederlands mestbeleid inzake grondgebondenheid.
3. Aanpassing Besluit emissiearme huisvesting inzake maximale emissiewaarden en aanpassing bestaande stallen.
4. Stalsystemen kunnen juridisch borgbaar worden toegepast.

In het tweede scenario wordt het eerste scenario uitgebreid met aanvullende maatregelen. Dit zijn maatregelen die voortkomen uit reeds wettelijk vastgelegde doelen. Het is bekend dat deze doelen er zijn en dat de impact hiervan aanzienlijk zal zijn, echter de uitwerking op bedrijfsniveau is niet bekend. Daarnaast is de mogelijkheid tot deelname aan een opkoopregeling opgenomen. De productierechten van bedrijven die meedoen met de opkoopregeling worden doorgehaald en kunnen niet worden benut door veehouderijen die willen doorgaan en/of groeien.

Kort samengevat bestaat dit scenario uit de volgende onderdelen:

1. Scenario 1.
2. Een grove vertaling van de vastgestelde doelen naar de Gelderse maatregelen stikstof, inzet op op stimulering en vrijwilligheid.
3. Contouren landelijke opkoopregeling zoals de Landelijke beëindigingsregeling veehouderij (Lbv) en de Maatregel Gerichte Aankoop en beëindiging veehouderijen nabij natuurgebieden (MGA) d.d. 10 februari 2023.
4. Een grove inschatting van toekomstige opgaven ten aanzien van:
 - convenant dierwaardige veehouderij;
 - klimaatdoelen: CO₂, broeikasgassen, methaan: 3,5 Mton reductie in 2030;
 - opgaven in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

& RESULTAAT

Het onderzoek uit de brede opdracht Gelderland laat duidelijk zien dat het aantal bedrijven dat stopt tot 2030, in het tweede scenario hoger is dan in het eerste scenario. In onderstaande tabellen is het effect van de (voorgenomen) maatregelen op de omvang van de Gelderse veehouderijsector, in aantal bedrijven en aantal dieren, weergegeven.

Gelderland		2021		2030 (scenario 1)		Afname 2021 - 2030 (scenario 1)	
	Bedrijven	Dieren	Bedrijven	Dieren	Bedrijven	Dieren	
Melkvee	2.511	229.485	1.491	171.495	41%	25%	
Vleeskalveren rosé	266	124.147	195	119.796	27%	4%	
Vleeskalveren blank	443	367.959	351	363.528	21%	1%	
Melkgeiten	119	117.240	119	117.240	0%	0%	
Zeugen (gesp.)	134	67.364	114	64.915	15%	4%	
Zeugen - gecombineerd	92	34.362	78	30.544	15%	11%	
Vleesvarkens	523	721.873	385	654.725	26%	9%	
Leghennen	293	11.357.453	245	10.873.257	16%	4%	
Vleeskuiken ouderdieren	43	1.614.745	38	1.705.098	12%	-6%	
Vleeskuikens	76	4.109.127	70	4.082.849	8%	1%	
Totaal	4.500		2.967		34%		

Tabel 4. Aantal dieren en bedrijven 2030 per categorie in gemeente Winterswijk, scenario 1

Gelderland	2021		2030 (scenario 2)		Afname 2021 - 2030 (scenario 2)	
	Bedrijven	Dieren	Bedrijven	Dieren	Bedrijven	Dieren
Melkvee	2.511	229.485	1.165	146.180	54%	36%
Vleeskalveren rosé	266	124.147	67	77.593	75%	37%
Vleeskalveren blank	443	367.959	209	275.439	53%	25%
Melkgeiten	119	117.240	119	117.240	0%	0%
Zeugen (gesp.)	134	67.364	93	59.953	31%	11%
Zeugen - gecombineerd	92	34.362	65	27.671	29%	19%
Vleesvarkens	523	721.873	292	587.226	44%	19%
Leghennen	293	11.357.453	201	9.591.196	31%	16%
Vleeskuiken ouderdieren	43	1.614.745	32	1.448.436	26%	10%
Vleeskuikens	76	4.109.127	59	3.517.473	22%	14%
Totaal	4.500		2.183		51%	

Tabel 5. Aantal dieren en bedrijven 2030 per categorie in gemeente Winterswijk, scenario 2

De afname van het aantal bedrijven zal doorzetten (zie tabel 4 en 5). Deze afname zal in aantal afvlakken ten opzichte van de afgelopen 10 jaar. Dit komt onder andere doordat er al minder bedrijven zijn en het aantal bedrijven in de kleinere groottecategorieën al sterk is afgenomen. Ook in de toekomst zullen per categorie, procentueel gezien, de stoppers met name zitten in de kleinere groottecategorieën. Afhankelijk van de noodzaak om investeringen te doen, kan deze afname versneld worden. Dit heeft als gevolg dat het aantal dieren (van het totale aantal dieren) dat verdwijnt op de stoppende bedrijven aanzienlijk kleiner zal zijn dan het aandeel stoppende bedrijven. Immers, het grootste deel van de dieren wordt gehouden op de (middel)grote bedrijven. Duidelijk is dat het aantal bedrijven dat stopt tot 2030 in scenario twee hoger is dan in scenario één.

& RESULTAAT

5. WINTERSWIJK - 2030

Ontwikkelingen tussen 2010 en 2021 hebben al laten zien dat inzoomen op gemeenteschaal af kan wijken van het Gelders schaalniveau. Uit de praktijk blijkt dat resultaten voor een goede doorkijk pas echt geconcretiseerd kunnen worden, wanneer meerdere boeren zijn gesproken.

Waarbinnen het grote Gelderse VLGG-project gebruik is gemaakt van de ontwikkeling van twee scenario's (zie hoofdstuk 3) en de doorkijk een hypothese is, hebben binnen de gemeente Winterswijk keukentafelgesprekken plaatsgevonden. In het totaal met 184 deelnemers. De antwoorden die zijn gegeven tijdens de gesprekken, geven een nauwkeurige doorkijk richting 2030. Om die reden is ervoor gekozen om de twee scenario's uit hoofdstuk 4 niet toe te passen op het schaalniveau van de gemeente Winterswijk.

Daarnaast is de verwachting dat er tijdens de keukentafelgesprekken een realistischer antwoord is gegeven dan de agrarische ondernemers doen bij het invullen van de Gecombineerde opgaven. Maar ook bij de keukentafel gesprekken die zijn gevoerd blijft de vraag of de veehouders helemaal openheid van zaken geven met betrekking tot de toekomst van het bedrijf. Stoppen met het bedrijf blijft een zwaar besluit voor veel ondernemers.

Feit is dat de scenario's echter al voor een groot deel meespelen in de antwoorden. Met name scenario 1 is gebaseerd op feiten die de ondernemers kennen. Hoe zij hierop anticiperen, is tijdens de keukentafelgesprekken duidelijk naar voren gekomen.

Er zijn tijdens deze gesprekken vragen gesteld over knelpunten die ze ervaren en of ze in de toekomst willen stoppen, verplaatsen, groeien of willen dat het blijft zoals het is. Uit de verkregen antwoorden in combinatie met de historie van het gebied kunnen we de volgende verwachtingen richting 2030 schetsen: een verdere afname van het aantal bedrijven, een verdere afname van de hoeveelheid dieren en een groei in de verbreding van de landbouw. De verwachtingen worden hieronder toegelicht.

& RESULTAAT

Verwachting 1: verdere afname van bedrijven

Uit de keukentafelgesprekken valt te herleiden dat Winterswijk wordt gekenmerkt door kleine bedrijven waar vergrijzing de hoofdtoon speelt. 50% van de gesproken ondernemers zijn ouder dan 55 jaar.

Slechts 16% van de 55 plussers heeft met zekerheid een opvolger. Verder, tijdens de gesprekken geven 32 ondernemers aan spoedig te willen stoppen. Het is dan ook de verwachting dat het aantal bedrijven richting 2030 verder zal afnemen door een groot aantal stoppers en gebrek aan opvolgers.

Van alle ondernemers die zijn gesproken was er ook een grote groep ondernemers zonder 1 of meerdere diersoorten. Als we inzoomen op de groep met 1 of meerdere diersoorten blijven er nog 88 bedrijven over van de groep waar keukentafelgesprekken zijn gevoerd.

Van deze 88 bedrijven die melkkoeien en/of varkens en/of kippen hebben zijn er:

- 29 bedrijven met een bedrijfslid* dat gelijk of ouder is dan 55 jaar
- 18 bedrijven een bedrijfslid* tussen de 50 en 54
- 5 bedrijven (uit de groep 55+) hebben een bedrijfsopvolger
- 7 bedrijven (uit de groep 50-54) hebben een bedrijfsopvolger
- 24 bedrijven (uit de groep 55+) hebben geen opvolger of weten het nog niet
- 11 bedrijven (uit de groep 50-54) hebben geen opvolger of weten dat nog niet
- 59 van de 88 bedrijven hebben een bedrijfshoofd dat jonger is dan 55 jaar

Van de 88 bedrijven waar keukentafelgesprekken zijn gevoerd hebben er dus maar 12 ondernemers die aangegeven een bedrijfsopvolger te hebben. Dat is de enige conclusie die we kunnen trekken op basis van deze cijfers. Van de 35 bedrijven met bedrijfslid >50 die geen opvolger hebben of dit nog niet weten is het ook aannemelijk dat er een groot aantal gaat stoppen binnen nu en 10 jaar.

In 2021 waren er in Winterswijk ongeveer 120 bedrijven met dieren (zie tabel 3). In de CBS data worden bedrijven met bijvoorbeeld melkvee en jongvee twee keer meegenomen dus is er niet exact aan te geven hoeveel bedrijven het betreft.

Als we de percentages van de verwachte afname van melkveebedrijven uit scenario 1 (41%) en scenario 2 (54%) toepassen op de 87 melkveebedrijven uit tabel 3 blijven er nog 51 melkveebedrijven (scenario 1) of 40 melkveebedrijven (scenario 2) over.

De ervaring van de afgelopen 10 jaar leert ons dat de afname van aantal dieren en aantal bedrijven in Winterswijk harder gaat dan de landelijke en provinciale trend. Als dat verschil (stoppers Gelderland en Winterswijk) 3% blijft zouden er nog 37 (scenario 1 -3%) of 48 (scenario 2 -3%) melkveebedrijven overblijven.

Het is niet ondenkbaar dat de afname nog groter zal zijn gezien de signalen uit de regio en het sentiment tijdens de keukentafelgesprekken.

** Bedrijfslid betekent in dit geval het jongste bedrijfsgenoot. In de keukentafelgesprekken is de informatie verzameld van het jongste lid van de maatschap.*

& RESULTAAT

Hierbij speelt ook beleid een grote rol. Winterswijk bevindt zich op relatief korte afstand van een Natura 2000-gebied en hier zijn bij de ondernemers grote zorgen over. Overheidsbeleid wordt dan ook door bijna driekwart van de ondernemers als knelpunt gezien. Hierdoor is het geen aantrekkelijk gebied voor nieuwe ondernemers. Het kleinschalige landschap versterkt dit proces omdat de hogere kostprijs die dit met zich mee brengt zorgt voor een achterstand in de markt.

Verwachting 2: verdere afname hoeveelheid dieren

51 bedrijven gaven aan te willen groeien in dieren, grond of grond en dieren. Echter is deze groei voorzichtig, enkel een paar dieren of een enkel perceel. Bovendien wordt maar door 9 ondernemers groei in dieren zonder groei in grond genoemd. De verwachting is dat de hoeveelheid dieren die door de stoppers uit de productie valt niet opgevangen wordt door de groei in dieren bij de overblijvende bedrijven. Als gevolg neemt de hoeveelheid dieren in Winterswijk af.

Verwachting 3: verbreding van de landbouw

Tijdens de keukentafelgesprekken werd gevraagd waar behoefte aan is om verder over in gesprek te gaan rondom bedrijfsmatige ondersteuning. Dit geeft een beeld waar de interesse van de ondernemers ligt. 55 ondernemers gaven aan meer informatie te willen over de rol die hun bedrijf kan spelen in de energietransitie.

Door 57 ondernemers wordt natuurinclusieve landbouw genoemd als gespreksonderwerp. Deze antwoorden schetsen een verbreding van de landbouwpraktijken als verdienmodel, wat past in het historische coulisselandschap van Winterswijk.

Verwachting 4: opkoopregelingen brengen de aantallen verder naar beneden

In vergelijking met scenario twee uit hoofdstuk 3 kunnen opkoopregelingen in Winterswijk de dieraantallen en aantallen bedrijven nog verder laten zakken. Uit de gesprekken is naar voren gekomen dat een groep boeren onder de 50 jaar overweegt te stoppen. Een opkoopregeling kan de drempel verlagen.

5.1. VERGELIJKING WINTERSWIJK – GELDERLAND

De verwachting is dat het aantal dieren en bedrijven aanzienlijk afneemt in de gemeente Winterswijk. Evenals uit de vergelijking 2010 – 2021 wijkt het af t.o.v. het Gelderse gemiddelde. De daling van het aantal bedrijven en het aantal dieren neemt naar verwachting harder af.

In 2021 betreft het aantal melkkoeien ouder dan 2 jaar 7.682 stuks. Volgens CBS Statline zijn deze melkkoeien verdeeld over 87 bedrijven. Op basis van het dashboard van de provincie Gelderland beschikt de gemeente Winterswijk over ruim 7.700 hectare grond. Inclusief de andere dieraantallen (hokdieren) zit het aantal GVE per hectare ruim onder het Gelders gemiddelde, namelijk 3,4 GVE per hectare tegen over 1,7 GVE per hectare.

Gezien het toekomstbeeld op basis van de keukentafelgesprekken neemt het aantal GVE per hectare landbouwgrond fors af.

& RESULTAAT

5.2. KANSEN WINTERSWIJK

Tijdens de keukentafelgesprekken is gevraagd naar de toekomststrategie van de ondernemer. Naast dat een grote groep (104) heeft aangegeven het bedrijf te willen continueren, wil groeien in grond en/of dieren (51) of wil stoppen (32) is er ook een groep die wil verbreden. 32 ondernemers hebben aangegeven meer te willen doen op gebied van natuurinclusieve landbouw en 38 ondernemers hebben aangegeven zich ook te willen gaan richten op andere activiteiten. Hierbij behoort de kanttekening dat het met name om kleine ondernemers gaat. Welke activiteiten dit dan precies zijn is niet nader onderzocht. Het Businessmodel Canvas (zie Bijlage 3) dat is opgenomen in de Leidraad voor het opstellen van een bedrijfsplan “Werken aan de toekomst voor de Gelderse boer” kan helpen om een goed plan te maken en richting te geven. We hebben te maken met ondernemers. Het gaat dus om het leveren van toegevoegde waarde die gewaardeerd en betaald wordt door de klant. Dit is dus breder dan alleen de consument en ook breder dan alleen de primaire producten. Om een eerste aanzet te geven hebben we een overzicht gemaakt van kansen die er wellicht zijn in de gemeente Winterswijk. Dit zou met de groep die heeft aangegeven meer te willen doen in NIL of anders verder aangevuld kunnen worden.

Geleverde waarde	Klant	Inkomsten
Natuurbeheer	TBO's	Inkomsten voor arbeid
Vastleggen CO2	Bedrijfsleven, overheid	Verkoop carbon credits
Landschapswaarde	Gemeente, provincie, recreatie ondernemers	Vergoeding uit ANLb, ECO regelingen, gemeentelijke fondsen?
Aanbieden lokaal geproduceerde producten. Korte keten	Bewoners en bezoekers van de gemeente	Meerwaarde op verkoop prijs
Vasthouden van water	Waterschap, Provincie	Compensatie inkomsten derving, korting waterschapslasten?
Verbeteren waterkwaliteit	Waterschap	korting waterschapslasten?
Beheer wegbermen	Gemeente	Inkomsten voor arbeid
Recreatie/ Agro toerisme	Toeristen	Inkomsten uit recreatief aanbod
Loonwerk voor derden	Grondeigenaren	Inkomsten uit arbeid
Energie productie	Energie leveranciers	Verkoop eigen geproduceerde stroom
Bio based bouwmaterialen	Bedrijfsleven	Verkoop product
Leveren eco-systeemdiensten	Gemeente, particulieren, grondeigenaren, bedrijfsleven in de regio	Bijdrage vanuit een te vormen fonds?

& RESULTAAT

In de sessie met de begeleidingsgroep hebben we gesproken over “Boeren voor de markt” en/of “Boeren voor het landschap”. Voor beide richtingen is er ruimte in Winterswijk. Gezien de uitkomst van de keukentafelgespreken die aan het begin van deze paragraaf zijn beschreven is er in Winterswijk ook behoefte aan deze twee richtingen. Bij de ondernemers die meer focus leggen op “Boeren voor de markt” staat een goed inkomen halen uit primaire productie voorop. Innovatie, efficiëntie en kostprijsbesparing zijn belangrijk. Daarbij kan gedacht worden aan samenwerking in de keten door het sluiten van kringlopen, eigen energieopwekking en innovaties wat betreft emissiereductie. Om in de kostprijs een goede stap te kunnen maken zal er ook moeten worden gekeken naar de verkaveling.

Bij de ondernemers die meer focus leggen op de verbreding is er ook zeker ruimte in Winterswijk. Het unieke Winterswijks landschap is uitgangspunt voor het boerenbedrijf. Naast de primaire productie komt voor een belangrijk deel de inkomsten uit het behoud en verdere versterken van het landschap en andere maatschappelijke diensten, zoals (agrarische) natuurbeheer, water vasthouden en zuiveren, koolstof vastleggen in de bodem. Daarvoor ontvangt de boer een eerlijke vergoeding met langjarige zekerheid. Bedrijven zoeken naast deze diensten ook inkomsten uit verbreding (recreatie, energieopwekking, agroforestry, verbouwen bouwmaterialen), verkoop aan huis of het op andere wijze vinden van afzet in de korte keten.

& RESULTAAT

6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

Dat er veel uitdagingen in het gebied Winterswijk zijn en er nog meer aankomen, staat vast. Droogte, stikstof en natuurherstel zijn allemaal opgaven die de landbouwsector raken. Echter, helaas mist de stip op de horizon nog. Wat zijn exact deze doelen die horen bij dit gebied? Wat wordt er van de landbouw verwacht binnen de gemeente door bijvoorbeeld de provincie Gelderland?

Feit is echter wel dat de gemeente een behoorlijke potentie heeft gezien in de ontwikkelingen die gaande zijn, in combinatie met de omgeving die de gemeente biedt. Het aantal dieren is in vergelijking met Nederland en Gelderland aanzienlijk afgenomen en zou naar verwachting nog verder dalen door de ontwikkelingen in het proces.

De daadwerkelijke situatie wordt duidelijk gemaakt in de keukentafelgesprekken. Naar verwachting geeft dit een realistischer beeld van de daadwerkelijke situatie, in vergelijking met de CBS data/dashboard van de provincie Gelderland. De verwachting richting 2030 geeft dan ook een realistisch beeld richting Winterswijk.

6.1. KANSEN IN HET GEBIED

1. **Extensiveren / slag naar natuurinclusieve landbouw is mogelijk, maar dient beloofd te worden.**

Extensiveren is een maatregel die veel potentie heeft binnen de gemeente Winterswijk. Sterker nog, het aantal huidige dieren in combinatie met de beschikbare landbouwgrond maakt al dat het aantal GVE per hectare aanzienlijk lager is dan het Gelderse gemiddelde. Dit in combinatie met het feit dat het aantal dieren in de gemeente aanzienlijk gaat zakken, maakt dat extensiveren per veehouder mogelijk is. Hiervoor is nodig dat:

- a. er goed wordt gekeken naar de vrijkomende gronden. Deze dienen op een juiste wijze ondergebracht te worden bij de blijvende agrariërs. De grond dient geen beperkingen in gebruik met zich mee te nemen, zodat een agrarisch ondernemer kan werken aan de diverse doelen in het gebied.
- b. de Winterswijkse boeren op een juiste manier beloofd worden om een slag te maken naar natuurinclusieve landbouw. Dit zit hem niet alleen in geld, maar ook in bestaansrecht in bijvoorbeeld de nabijheid van Natura 2000-gebieden.

2. **De juiste maatregelen kunnen naar waarschijnlijkheid leiden tot het behalen van NPLG-doelen op de gebieden water, natuur en biodiversiteit, stikstof en klimaat.**

Dit kan nader onderzocht worden. Het is hierbij wel essentieel dat de KDW uit de wet wordt gehaald. Tevens moet stikstof niet het "hoofddoel" zijn. De reden hiervoor is het feit dat veel depositie afkomstig is buiten de gemeentegrens om.

3. **Ondernemers dienen ondersteund te worden bij het realiseren van toekomstplannen.**

De potentie in het gebied is enorm. Echter niet elke ondernemer beschikt over de kwaliteiten of middelen om dit te realiseren. Daarom kan er een bijdrage worden gegeven aan:

- a. het delen van kennis middels bijvoorbeeld bedrijfsplannen (middels vouchers);
- b. het belonen middels bijvoorbeeld subsidies voor het nemen van natuurinclusieve maatregelen.

4. **Moderniseren en innovatie biedt kansen in het gebied.**

Uit een analyse van het vergunningenbestand van de gemeente Winterswijk is gebleken dat er veel stallen zijn die over een traditioneel stalsysteem beschikken. Voor de blijvende agrariërs liggen hier kansen als het gaat om het moderniseren van de stallen.

& RESULTAAT

6.2. ADVIES VERVOLG VOOR PLANPROCES WINTERSWIJK

Winterswijk is een uniek gebied en verdient een unieke aanpak met bijbehorend maatwerk. Ditzelfde geldt voor de agrarische ondernemers in het gebied. De diversiteit is groot, evenals de kansen en de potentie die het gebied heeft. Dit vraagt om maatwerk op bedrijfsniveau.

1. Maak duidelijk welke NPLG-doelen prioriteit krijgen en wat deze doelen inhouden.

Dit is wellicht de belangrijkste stap. Waar wil het gebied naartoe werken? Wordt de focus gelegd op droogte, natuurversterking, klimaat, stikstofreductie?

2. Onderzoek welke maatregelen de meeste potentie hebben.

De potentie aan maatregelen die agrariërs kunnen nemen, is enorm groot. Echter, niet elk gebied leent zich voor elke maatregel. Daarnaast kunnen maatregelen een positief effect hebben op bijvoorbeeld stikstof, maar een negatief effect op klimaat. Onderzoek welke maatregelen het meest geschikt zijn voor de ondernemers in Winterswijk. Hierbij is het van belang dat de maatregelen renderend zijn, juridisch houdbaar zijn en bijdragen aan de NPLG-doelen.

3. Geef de agrarisch ondernemer de ruimte om te ondernemen en zet het buitengebied centraal.

De rijke historie en cultuur binnen de gemeente Winterswijk wordt gewaardeerd door de agrarische ondernemers. Zij beseffen dat de wijze hoe zij hun activiteiten uitvoeren gevolgen heeft voor het landschap. Dit in combinatie met de vele hectaren die beschikbaar zijn, is de verwachting dat de agrarische ondernemer in staat zijn met goed ondernemerschap stappen te maken. Pilots vergelijkbaar met het Marke model en belonen op doelen kunnen hier aan bijdragen.

4. Maak een verkenning bij de blijvende agrariërs welke maatregelen zij reeds treffen.

Uit een studie richting het vergunningenbestand is gebleken dat veel agrariërs beschikken over stalsystemen die vallen onder "overige stalsystemen" (traditioneel). Echter, in de praktijk blijkt dat veel ondernemers al stappen hebben genomen die niet herleidbaar zijn op hun vergunning. Het is interessant om een onderzoek te starten welke stappen agrariërs al hebben genomen. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het plaatsen van een mestrobot tot het toepassen van toevoegmiddelen in de mest en andere management maatregelen die een emissie reducerend effect hebben.

5. Breng het Agrocomplex in beeld. Onderdeel van het vervolgproces dient een onderzoek te zijn naar de (mogelijke) gevolgen van het Agrocomplex binnen de gemeente Winterswijk. In totaal is de werkgelegenheid in het agrocomplex binnen Nederland 8,5% van de nationale werkgelegenheid. Het aantal actieve agrariërs neemt na verwachting verder af. Dit heeft gevolgen voor de werkgelegenheid in de gemeente Winterswijk. Dit is een essentieel onderdeel in een vitaal platteland. De provincie Gelderland laat op dit moment al twee onderzoeken uitvoeren naar de gevolgen op Gelders schaalniveau. Advies is om dit ook specifiek voor de gemeente Winterswijk uit te laten voeren.

& RESULTAAT

6.3. CONCLUSIE

Uit de deskstudie en uit de keukentafelgesprekken is gebleken dat de gemeente Winterswijk op dit moment in veel vlakken uniek is. Dit zorgt voor uitdagingen maar biedt ook kansen. Het aantal GVE per hectare is laag. Er hoeft dus niet veel focus te worden gelegd op extensivering omdat er al vrij extensief gewerkt wordt in de gemeente Winterswijk. Het buitengebied (en dus ook de agrarisch ondernemer) centraal stellen in het planproces is een goede gedachte en kan leiden tot goede resultaten. Ondernemers dienen gefaciliteerd te worden middels kennis (bijvoorbeeld bedrijfsplannen), maar ook middels belonen. Niet alleen voor de nog te nemen stappen, maar ook voor de ontwikkelingen die er in het gebied in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden. Voor het behoud van het Winterswijkse landschap zijn de agrarisch ondernemers onmisbaar. Meer dan de helft van de landbouwgrond in de gemeente Winterswijk is grasland. Het grootste deel van deze hectares grasland wordt onderhouden door de melkveebedrijven.

Voor zowel de groep die wil boeren voor de markt als de groep die een transitie naar natuurinclusieve landbouw wil maken is grond erg van belang. Daarom is het van groot belang om vrijkomende gronden op een slimme en strategische manier in te zetten. Dit vereist samenwerking tussen verschillende partijen, zoals de provincie, gemeenten, terreinbeheerders en boeren. Kavelruil kan een effectieve manier zijn om vrijkomende gronden weten in te zetten voor natuurinclusieve landbouw of bedrijven die daar door hun positie in de markt weten te versterken. Dit biedt boeren de mogelijkheid om hun bedrijfsvoering te verduurzamen of uit te breiden. Het is belangrijk om vrijkomende gronden op een slimme manier te combineren met andere initiatieven op het gebied van natuur, recreatie en klimaatadaptatie. Door een gebiedsgerichte aanpak te hanteren, kan er een win-win situatie ontstaan waarbij zowel de natuur als de lokale economie en leefomgeving baat hebben bij de inzet van vrijkomende gronden.

De agrarische sector is onmisbaar bij instandhouding van het cultuur historisch landschap Winterswijk. Als deze conclusie breed gedragen is zal de agrarisch ondernemer ook beloond moeten worden voor de instandhouding van het cultuur historisch landschap. Als we alleen de markt haar werk laten doen (economie/ kostprijs gedreven) kunnen er 2 dingen gebeuren:

- Efficiëntie slag door herverkaveling. Dit kan ten koste gaan van het landschap.
- Efficiënt boeren in de daar voor meest geschikte gebieden. Dit kan leiden tot nog snellere leegloop van het gebied.

Daarom is een 'Top-up' voor gebieden met natuurlijke handicaps te overwegen. Vergoeding voor instandhouding kleinschaligheid blijft noodzakelijk. Dit was ook een van de aanbevelingen van de GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Divers, Beleefbaar, Cultuurlandschap (zie Bijlage 4)

Op basis van deze deskstudie zouden we wellicht nog meer in deze conclusie en aanbevelingen kunnen opnemen. Maar wie kan er beter een conclusie trekken en een aanbeveling geven over hoe het nu verder moet dan de ondernemers uit het gebied zelf. Er zijn tenslotte 184 keukentafelgesprekken geweest. Daarom snijden de conclusies en aanbevelingen op pagina 10 en 11 van de keukentafelgesprekken (Bijlage 1) misschien nog wel het meeste hout.

&RESULTAAT

BIJLAGEN

&RESULTAAT

BIJLAGE 1: VERSLAG KEUKENTAFELGESPREKKEN

Verslag keukentafelgesprekken vormt een losse bijlage van dit document.

&RESULTAAT

BIJLAGE 2: VERGUNNINGENBESTAND GEMEENTE WINTERSWIJK ANONIEM

Gemeente	Aantal	RAV-code	Diercategorie omschrijving	Omschrijving RAV
Winterswijk	25	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	145	A1.14	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	125	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	4	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	176	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	71	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	49	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	90	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	1	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	20	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	10	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	36	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	56	A1.5	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	36	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	11	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	17	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	12	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	33	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	A1.1	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	41	D1.3.100	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting
Winterswijk	2	D2.100	dekberen, 7 maanden en ouder	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	16	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10000	E5.100	vleeskuikens	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10000	E5.100	vleeskuikens	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	2	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	M1.100	0	Herten
Winterswijk	99	D3.2.7.1.2	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	350	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	650	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	64	A1.13	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	20	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	468	D3.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	82	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	50	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	85	D1.3.100	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting
Winterswijk	3	D2.100	dekberen, 7 maanden en ouder	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	32	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	900	D3.3.2	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Scharrel vleesvarkens overige huisvestingssystemen
Winterswijk	250	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	62	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	36	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	6905	E2.9.1	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	0
Winterswijk	6905	E2.9.1	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	0
Winterswijk	6905	E2.9.1	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	0
Winterswijk	6905	E2.9.1	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	0

Winterswijk	100	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	150	E1.100	opfokhennen en hanen van legrassen; jonger dan 18 weken	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	25	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	15	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	5	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	18800	E5.11	vleeskuikens	0
Winterswijk	55	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	95	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	46	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	58	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	82	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	360	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	78	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	31	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	18	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	55	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	72	A1.13	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	91	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	5	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	45	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	240	D3.2.7.1.2	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	25	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	32	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	92	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	77	A1.14	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	19	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1120	D3.2.7.1.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	900	D3.2.7.1.2	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	25	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	17	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	13	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A1.1	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	5	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	3	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	23	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	36	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	106	A1.13	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	58	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	8	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	40	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	142	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	40	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	43	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen

Winterswijk	122	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	135	A1.100+	melk- en kalvkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	1	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	10	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	35	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	11	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	200	C1.100	geiten ouder dan 1 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	70	C2.100	opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	240	D3.2.10.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	20	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	27	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	400	D3.2.7.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	576	D3.2.7.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	400	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	56	D3.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	160	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	48	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	176	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	16	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	34	A1.100	melk- en kalvkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	60	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	7	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	20	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	10	K4.100	pony's in opfok (jonger dan 3 jaar)	Pony's in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	5	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	20	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	D1.2.6	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	0
Winterswijk	140	D1.2.10	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	0
Winterswijk	280	D1.2.17.4	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	0
Winterswijk	582	D1.3.6	guste en dragende zeugen	0
Winterswijk	660	D1.3.12.4	guste en dragende zeugen	0
Winterswijk	10	D1.3.101	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting
Winterswijk	4	D2.100	dekberen, 7 maanden en ouder	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	48	D1.2.14	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	0
Winterswijk	66	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	882	D1.1.3	biggenopfok (gespeende biggen)	0
Winterswijk	1358	D1.1.15.4	biggenopfok (gespeende biggen)	0
Winterswijk	48	D3.2.7.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	114	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	80	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	63	A1.100	melk- en kalvkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	52	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	23	A1.100	melk- en kalvkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	32	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	23	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	80	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	40	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	64	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2520	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	17	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	3	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	125	A1.28	melk- en kalvkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	63	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	72	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	91	A1.100	melk- en kalvkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen

Winterswijk	59	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	16245	E2.11.2.1	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	0
Winterswijk	16995	E2.11.2.1	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	0
Winterswijk	32	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	90	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	235	A1.10	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	15	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	103	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	13	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	1080	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	14	A1.1	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	44	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	1	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	96	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	17	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	18	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	95	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	80	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	200	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	140	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	13	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	19	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	195	D1.3.100	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting
Winterswijk	4	D2.4.4	dekberen, 7 maanden en ouder	0
Winterswijk	10	D2.100	dekberen, 7 maanden en ouder	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	272	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	48	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	72	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	13	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	9	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	64	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	40	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	3	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	26	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	119	A1.28	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	241	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	94	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	73	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	40	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	10	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	20	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	15	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	14	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	C1.100	geiten ouder dan 1 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1000	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	55	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	40	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	189	D1.3.10	guste en dragende zeugen	0
Winterswijk	24	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)

Winterswijk	15	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	35	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	42	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	11	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	120	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	600	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	1500	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	141	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	7	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	7	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	7	K4.100	pony's in opfok (jonger dan 3 jaar)	Pony's in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	16	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2094	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	92	A1.13	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	85	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	D1.3.100	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting
Winterswijk	2	D2.100	dekberen, 7 maanden en ouder	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	136	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	44	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	120	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	189	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	185	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	3	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	95	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	384	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	2614	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	576	D3.2.8	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	540	D3.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	30	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	63	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	39	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	540	D3.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	500	D3.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	30	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25000	G1.100	ouderdieren van vleeseenden tot 24 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50000	G2.1.100	vleeseenden	Binnen mesten, overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	10	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	75	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	69	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	40	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	20	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	1	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	100	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	70	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	600	D3.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	4	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	5	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	16	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	622	D3.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	1728	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0

Winterswijk	90	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	35	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	15	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	1742	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1300	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	516	D3.2.7.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	400	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	168	D3.2.7.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	1300	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	85	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	85	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	128	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	19	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	43	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	28	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	17	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	19	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	23	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	88	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	36	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	8	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	7	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	14	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	34	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	24	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	97	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	49	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	81	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	200	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	140	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	36	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	8	I1.100	diercategorie voedster inclusief 0,15 ram en bijbehorende jongen tot speenleeftijd	Voedster inclusief 0,15 ram en bijbehorende jongen tot
Winterswijk	362	A1.9	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	20	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	78	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	112	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	40	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1000	C1.100	geiten ouder dan 1 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	475	C2.100	opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	150	C3.100	opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	21	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	61	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	95	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	79	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	86	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	61	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	35	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	19	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	63	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	52	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	3	G1.100	ouderdieren van vleeseenden tot 24 maanden	Overige huisvestingssystemen

Winterswijk	10	J1	parelhoenders voor de vleesproductie	0
Winterswijk	90	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	41	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	40	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	46	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	58	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	37	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	22	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	97	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	62	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	65	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	45	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	60	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	47	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	I1.100	diercategorie voedster inclusief 0,15 ram en bijbehorende jongen tot speenleeftijd	Voedster inclusief 0,15 ram en bijbehorende jongen tot
Winterswijk	15	D3.3.2	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Scharrel vleesvarkens overige huisvestingssystemen
Winterswijk	142	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	800	D3.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	85	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	69	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	164	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	53	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	58	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	74	A1.28	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	70	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	44	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	60	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	145	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	35	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	13	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	50	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	37	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	34	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	14	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	130	A1.28	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	35	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	115	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	3	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	9	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	70	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	21	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	320	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	18	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	36	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	14	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	57	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	32	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	66	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4900	D1.1.3	biggenopfok (gespeende biggen)	0
Winterswijk	1416	D3.2.9	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	4	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)

Winterswijk	100	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	70	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	700	D1.1.12.1	biggenopfok (gespeende biggen)	0
Winterswijk	2	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	72	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	278	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	13	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	16	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	132	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	360	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	462	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	500	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	67	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	45	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	127	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	139	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	1	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	390	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	416	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	270	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	34	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	1	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	23	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	10	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	248	D3.3.2	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Scharrel vleesvarkens overige huisvestingssystemen
Winterswijk	23	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	60	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	12	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	81	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	55	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	23	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	75	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	374	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	19	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	29760	E3.100	(groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok; jonger dan 19 weken	Ouderdieren van vleeskuikens in opfok; jonger dan 19 weken
Winterswijk	130	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	75	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	36	A1.1	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0

Winterswijk	40	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	1	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	39	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	22	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	12	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	90	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1728	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	1	D2.4.1	dekberen, 7 maanden en ouder	0
Winterswijk	186	D1.3.3	guste en dragende zeugen	0
Winterswijk	25	D1.2.1	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	0
Winterswijk	10330	E1.7	opfokhennen en hanen van legrassen; jonger dan 18 weken	0
Winterswijk	78	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	94	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	94	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	93	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	142	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	360	A4.1	vleeskalveren tot circa 8 maanden	0
Winterswijk	70	C3.100	opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	200	C1.100	geiten ouder dan 1 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	18	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	198	A1.5	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	60	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	54	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	102	A1.22	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	1520	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	80	D1.2.15	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	0
Winterswijk	250	D1.3.11	guste en dragende zeugen	0
Winterswijk	106	D1.3.101	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting
Winterswijk	147	A1.10	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	73	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	48	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	67	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	3	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	125	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	41	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	32	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	37	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	54	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	128	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	5	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	18	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	45	D1.1.100	biggenopfok (gespeende biggen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	3	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	7	D1.3.100	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting
Winterswijk	1	D2.100	dekberen, 7 maanden en ouder	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	5	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	10	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)

Winterswijk	142	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	6	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	2	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	2	K4.100	pony's in opfok (jonger dan 3 jaar)	Pony's in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	140	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	35	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	57	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	6	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	27	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	10	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	16	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	10	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	180	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	110	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	195	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	95	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	183	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2976	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	884	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	100	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	61	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	57	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	492	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	2016	D1.1.15.4	biggenopfok (gespeende biggen)	0
Winterswijk	48	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	86	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	45	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	50	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	120	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	C1.100	geiten ouder dan 1 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	C2.100	opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	C3.100	opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	119	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	35	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	109	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	6	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	2838	D3.2.7.1.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	327	D3.2.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	880	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	65	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10000	E2.9.2	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	0
Winterswijk	7	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	2	G2.1.100	vleeseenden	Binnen mesten, overige huisvestingssystemen
Winterswijk	96	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A1.13	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	68	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	188	D1.1.3	biggenopfok (gespeende biggen)	0

Winterswijk	110	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	60	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	17	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	82	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	12	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	35	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	400	D3.2.15.4	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	360	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	17000	E5.10	vleeskuikens	0
Winterswijk	114	A1.21	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	44	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1282	D3.2.6.1.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	82	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	66	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	143	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	125	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	85	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	98	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	212	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	72	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	3	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	78	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	52	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	52	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	38	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	5	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	17	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	C1.100	geiten ouder dan 1 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	73	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	5	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	9	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	54	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	4	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	61	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	29	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	13	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	1	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	250	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	12	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	69	A1.14	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	86	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	46	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	D2.3	dekberen, 7 maanden en ouder	0
Winterswijk	2	D2.100	dekberen, 7 maanden en ouder	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	480	D3.2.7.1.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	48	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	40	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	58	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	2	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	50	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen

Winterswijk	169	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	100	I1.1	diercategorie voedster inclusief 0,15 ram en bijbehorende jongen tot speenleeftijd	0
Winterswijk	75	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	24	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	151	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	80	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1616	D3.2.7.1.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	112	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	103	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	5	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	54	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	21	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	12	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	39	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	2	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	55	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	545	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	11	D1.2.100	kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	180	D3.1	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	39	D1.3.100	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting
Winterswijk	25	E2.100	legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	Overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting
Winterswijk	5	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	5	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	C1.100	geiten ouder dan 1 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	15	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4800	E5.100	vleeskuikens	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	123	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	12	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	6	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	6	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder)	Volwassen pony's (3 jaar en ouder)
Winterswijk	24	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	140	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	20	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	46	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	44	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	11	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	47	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	47	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	26	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	160	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	120	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	85	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	41	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	37	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	30	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	105	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	1	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	138	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	49	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	36	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	10	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	37	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	45	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen

Winterswijk	10	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	110	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	54	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	13	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	40	A1.100+	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	0
Winterswijk	25	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	K2.100	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)
Winterswijk	78	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	99	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	6	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	24	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	173	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	850	D3.2.14	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	0
Winterswijk	70	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	140	D1.3.100	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting
Winterswijk	24	D1.3.101	guste en dragende zeugen	Overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting
Winterswijk	50	D3.100	vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	1	D2.100	dekberen, 7 maanden en ouder	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	25	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	121	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	43	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	16	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	184	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	18	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	16	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)
Winterswijk	40	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	33	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	80	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	49	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	28	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	4	A2.100	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	8	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	2	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	Overige huisvestingssystemen
Winterswijk	404	D1.3.3	guste en dragende zeugen	0

&RESULTAAT

**BIJLAGE 3: DIVERS BELEEFBAAR CULTUURLANDSCHAP RESULTATEN EN
ERVARINGEN VAN GLB-PILOT WINTERSWIJK 2011-2013**

Divers Beleefbaar Cultuurlandschap

Resultaten en ervaringen van GLB-pilot Winterswijk 2011-2013

GLB-pilot Winterswijk

In Winterswijk is afgelopen jaren een pilot-project uitgevoerd waarin de mogelijkheden onderzocht werden om de vergroening van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) te realiseren via boerencollectieven. De Europese Unie verwacht van de landbouw dat deze in de komende periode (2014-2020) de Europese burgers meer biedt dan alleen voedsel en grondstoffen. Namelijk dat ze ook werkt aan realisatie en behoud van maatschappelijke doelen zoals landschap, biodiversiteit en milieu. De Stichting Waardevol Cultuurlandschap Winterswijk werd herfst 2010 door het Ministerie van EL&I geselecteerd als één van de vier gebieden waarin de vergroening van het nieuwe GLB (2014-2020) in collectief verband is vormgegeven. Daarvoor zijn inspirerende voorbeelden nodig. De drie andere pilot-projecten zijn uitgevoerd door de Agrarische Natuurvereniging Water, Land & Dijken, de Vereniging Noordelijke Friese Wouden en de Agrarische Natuurvereniging Oost-Groningen.

Sturingskracht van een collectief

In deze brochure worden een aantal uitkomsten gepresenteerd die kenmerkend zijn voor de Winterswijkse aanpak. Voor een meer uitgebreide rapportage over de ervaringen uit de GLB-pilot in Winterswijk zie Sturingskracht van een collectief¹. (de cijfers in de tekst verwijzen naar de bron in geraadpleegde bronnen en literatuur op pagina 19). Voor ervaringen van de vier GLB-pilots tezamen zie Vergroenen van DE LANDBOUW doe je beter samen².

Gemeenschappelijk Landbouw Beleid, Winterswijk

1 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013

Winterswijk: landbouw in een waardevol en kleinschalig cultuurlandschap

Het Winterswijkse landschap is uniek in Nederland en wordt gekenmerkt door een nauwe vervlechting van natuurlijke elementen en menselijke activiteiten, met recht kun je hier spreken van een oud cultuurlandschap.

De kernkwaliteiten zijn:

- Een kleinschalig landschap met een afwisseling van bosjes, houtwallen, landbouwgrond, lanen, beken en boerderijen;
- Grote variatie in bodemopbouw en microreliëf op het Oost-Nederlands Plateau, dat in een aantal gevallen door de landbouw versterkt is met fraaie, oude essen en steilranden;
- Meanderende beken in smalle dalen met een natuurlijke begroeiing van o.a. elzen en essen;
- Historisch bewoningspatroon vervlochten in het landschap: oude boerderijplaatsen (zoals Scholtenhoeven) en buurtschappen.

De belangrijkste grondgebruikers in het gebied zijn melkveebedrijven. Deze zullen de komende jaren zowel in omvang van de melkveestapel als de hoeveelheid grond per bedrijf toenemen. De werklust zal op de bedrijven daarmee fors stijgen. Het streven van de boeren zal zijn om efficiënter met de beschikbare tijd en grond om te gaan. Verdere mechanisatie kan daarin een oplossing bieden evenals verbetering van de landbouwstructuur, o.a. een betere verkaveling, grotere percelen en minder 'hinderlijke' houtopstanden. De mogelijkheden om op te schalen in een kleinschalig cultuurlandschap als het Winterswijkse zijn echter beperkt zonder dat dit gepaard zal gaan met verlies aan biodiversiteit: *behoud van de kleinschaligheid is behoud van de biodiversiteit.*

Totale oppervlakte:	13.880 ha
Cultuurgrond:	8.055 ha
• Grasland:	65 %
• Snijmaïs:	24 %
• Aardappelen:	6 %
• Granen:	4 %
• Tuinbouw, boomkwekerij en fruitteelt:	1 %
Bos- en natuurgrond:	1.869 ha

Ruime keuze aan diensten

Direct al bij de start van de pilot was de belangstelling onder de landbouwondernemers groot om mee te doen. Hadden in 2011 al 97 ondernemers zich aangemeld, in 2012 was hun aantal gegroeid tot 127 deelnemers. Daarmee heeft 38% van de Winterswijkse landbouwbedrijven meegedaan aan de pilot. Meedoen kon alleen via de dienst: *Instandhouding kleinschaligheid*, dit was een instapeis voor alle deelnemers. Dit betekende dat bedrijven minimaal één perceel in gebruik moesten hebben dat kleiner was dan 3 ha en dat dit perceel ook nog eens aan 4 zijden omzoomd moest zijn. Die omzoming kon bestaan uit bos, een houtwal, sloot of berm, daarbij mocht één zijde niet omzoomd zijn, wanneer het de grens vormde met het perceel van de buurman. Diensten als *Instandhouding kleinschaligheid*, *Graslandverzorging langs houtwallen* en *Instandhouding oud grasland* waren vooral in het eerste jaar van de pilot populair. Het lijkt erop dat in het eerste jaar veel deelnemers gekozen hadden voor de meest voor de hand liggende en gemakkelijk in de bedrijfsvoering inpasbare 'passieve' diensten. In 2012 zijn de diensten: *inzaai van graanakkers*, *akkerfaunaranden* en het de winter over laten staan van *graanstoppelevelden* (het zgn. *Ortolanenpakket*) extra gestimuleerd. Dat heeft geresulteerd in meer deelnemers voor deze 'actieve' diensten en met een aanzienlijk groter areaal. In 2012 hebben verschillende deelnemers ook gekozen voor eenmalige diensten die betrekking hadden op de *inzaai van kruidenrijke graslanden* en *grasklaverweiden*. Ook is er in dat jaar veel gebruik gemaakt van de mogelijkheid om eenmalig *herstel aan landschapselementen* uit te voeren.

In 2011 is door een projectgroep een dienstenbundel voor de pilot opgesteld. Daarbij is gebruik gemaakt van eerdere ervaringen in Winterswijk met het project **Boeren met Landschap en Natuur** (het Winterswijkse Puntensysteem) ³ en het project **Meervoudig Duurzaam Landgebruik** (MDL) ⁴. De diensten in de dienstenbundel zijn onderverdeeld in de thema's biodiversiteit, waterkwaliteit en openstelling/educatie. Het thema biodiversiteit kreeg veruit de meeste aandacht. Kleinschaligheid, het beheer van graanakkers en graslanden evenals het herstel en beheer van landschapselementen versterken de biodiversiteit. Behoud en verbetering van de waterkwaliteit van de ecologisch waardevolle beken is een ander doel in dit gebied. Omdat het belevingsaspect van een gevarieerd cultuurlandschap belangrijk is voor o.a. het toerisme in het gebied, zijn openstelling en educatie ook in de dienstenbundel opgenomen.

2 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 De GLB-Pilot

Gerealiseerde diensten, aantal deelnemers en areaal of aantal per dienst

Diensten		Eenheid	2011		2012		2013	
			Deel- nemers	Opper- vlakte	Deel- nemers	Opper- vlakte	Deel- nemers	Opper- vlakte
Biodiversiteit								
B1	Kleinschaligheid							
B1-1a	percelen 2 - 3 ha	ha	60	403	85	579	83	575
B1-1b	percelen 1 - 2 ha	ha	78	386	100	540	99	541
B1-1c	Percelen 0,5 - 1 ha	ha	67	113	89	151	90	157
B1-1d	percelen < 0,5 ha	ha	43	29	68	41	66	44
	<i>totaal kleinschaligheid</i>	ha	95	930	127	1311	125	1.318
B1-2	Graslandverzorging langs hout	km	76	99	106	134	104	152
B2	Ortolanenpakket							
B2-1	Graanakkers	ha	19	28	40	120	49	207
B2-2a	Ingezaaide akkerfaunarand	are	11	526	20	802	39	1.710
B2-2b	Niet geogst graandeel	are	3	180	4	340	3	369
B2-3	Graanstoppeveld	ha	5	7,8	19	46,0	24	78,5
B3	Soortenrijk grasland							
B3-1	Inzaai kruidenrijk grasland ¹⁾	ha	5	5,6	10	6,2	2	1,5
B3-2	Instandhouding oud grasland	ha	61	536	94	867	92	898
B3-3	Inzaai bonte weiderand ¹⁾	are	1	55	0	0	8	100
B3-4	Inzaai grasklaverweide ¹⁾	ha	14	23	21	43	6	17
B3-5	Triorand	are	X2)		1	18	1	31
B4	Landschapspakketten							
B4-1	Onderhoud bosjes < 0,5 ha ¹⁾	are	27	471	35	322	16	518
B4-2a	Onderhoud solitaire bomen ¹⁾	stuks	26	59	43	89	11	35
B4-2b	Afrasteren solitaire bomen ¹⁾	stuks	13	25	21	36	4	11
B4-3	Steilrand ¹⁾	are	23	112	34	113	9	48
B4-4	Onderhoud hoogstamfruitbomen ¹⁾	stuks	20	240	35	216	11	98
B4-5	Planten solitaire bomen ¹⁾	stuks	X		0	0	3	4
B4-6	Herstel landschapselementen ¹⁾	m2	X		5	501	4	760
Waterkwaliteit								
W1	Inzaai vanggewassen	ha	21	44	26	47	20	80
Openstelling en educatie								
O1	Educatie en openstelling	uren	4	166	44	251	37	284
O2	Wandelpad over boerenland	km	6	5,2	12	8,2	11	8,3

¹⁾ betreft eenmalige diensten

3| Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Kleinschaligheid

Kleinschaligheid en biodiversiteit

De kleinschaligheid is voor een belangrijk deel te herleiden tot de kleinschalige bodemopbouw van het Oost-Nederlands Plateau waarop Winterswijk ligt. De afwisseling van natuur, bos en landschap en agrarisch gebruik is in ecologisch opzicht van grote waarde. De landbouw speelt een belangrijke rol in het beheer van het landschap. De afwisseling van grasland en akkerbouw naast de houtwalstructuren en de bossen geeft het gebied zijn karakteristieke eigenschappen (coulissen) en vormt een waardevol agrarisch cultuurlandschap. Ook het voorkomen van landgoederen is karakteristiek voor het gebied. De grote verscheidenheid aan flora en fauna in het gebied is sterk gebonden aan die kleinschalige structuren in het landschap en de agrarisch activiteiten. Met name de omzoming van kleine gras- en bouwlandpercelen met houtopstanden, maar ook met steilranden en sloten, zorgen ervoor dat er veel gradiënten voorkomen die een basis vormen voor een verscheidenheid aan leefgebieden. Daarnaast vormen de beeksystemen en de verscheidenheid aan bodemtypen een belangrijk basis voor een gevarieerde flora en fauna. Het is voor het behoud van die biodiversiteit van groot belang dat die kleinschaligheid met zijn omzoming in stand blijft. Tevens fungeren de houtwallen, steilranden en sloten als ecologische verbindingen tussen 'natuurparels' zoals de Natura 2000 gebieden. Instandhouding van de kleinschaligheid vormde daarom de kern van dit pilot-project.

Kostprijsverschil door extra bewerkingskosten bij kleine percelen ten opzichte van de gemiddelde kosten in Nederland⁶

Oppervlakteklasse	Kostprijsverschil t.o.v. de gemiddelde kosten (€/ha/jaar)
0 – 1 ha	1.115
1 – 2 ha	353
2 – 3 ha	149
3 – 4 ha	78
4 – 5 ha	46
5 – 6 ha	16
6 – 10 ha	0
> 10 ha	0

Kleinschaligheid en landbouw

Op kleine percelen zijn echter de grondbewerkingskosten verhoudingsgewijs hoger dan op grotere. In Winterswijk is 59% van de percelen kleiner dan twee ha. Bovendien zijn de percelen in oude cultuurlandschappen ook vaker onregelmatig van vorm, hetgeen de bewerkingskosten verder verhoogt. Ook de opgaande beplantingen betekenen extra opbrengstderiving en bewerkingskosten⁵. In Winterswijk is er gemiddeld 35,7 meter lijnvormige beplanting per ha landbouwgrond. De kosten per hectare lopen vooral op bij percelen kleiner dan 2 ha, zoals onderstaande tabel laat zien. Uit deze tabel kunnen we afleiden dat vergoedingen van € 150 per ha en hoger nodig zijn voor percelen kleiner dan drie ha. Daar bovenop komt de opbrengstderiving als gevolg van beplantingen.

3 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013
Kleinschaligheid

Het Winterswijkse landschap: kleine, omzoomde percelen met onregelmatige vormen

4 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Het Ortolanenpakket

Graanteelt

Essen zijn in Winterswijk belangrijke cultuurhistorische elementen en zeer kenmerkend voor het landschap. Van oudsher werden op deze bouwlanden granen verbouwd, afgewisseld met aardappelen en bieten. Deze teelten zijn gedurende de laatste 25 jaren vervangen door de teelt van snijmaïs en gras. Dit heeft grote gevolgen gehad voor de akkerflora en -fauna. Veel typische akkervogels zijn als broedvogel uit het Winterswijkse landschap verdwenen of zijn sterk in aantal afgenomen. De pilot heeft sterk ingezet op het bevorderen van graanteelt om het biotoop voor akkervogels te verbeteren. Echter voor (melk)veehouders is het economisch vaak minder aantrekkelijk om graan te telen i.p.v. snijmaïs of gras. In september 2012 zijn voor de pilot saldoberekeningen gemaakt voor zomergerst en snijmaïs onder Winterswijkse omstandigheden en zijn de voor- en nadelen van deze twee gewassen voor de bedrijfsvoering op een rijtje gezet

Voor- en nadelen van snijmaïs en zomergerst

Voordelen

Snijmaïs

- Hoge gewasopbrengsten/goede saldi
- Goed in te passen in de bedrijfsvoering
- Constante voederwaarde
- Eenvoudig te telen, te oogsten en te bewaren

Zomergerst

- Krachtvoervanger/kringloopgedachte
- Minder mest nodig (lagere nitraatuitspoeling)
- Landschappelijk en ecologisch aantrekkelijk
- Vruchtwisseling

Nadelen

Snijmaïs

- Hogere teeltkosten
- Hogere krachtvoerkosten
- Landschappelijk en ecologisch weinig interessant

Zomergerst

- Lagere gewasopbrengsten/lagere saldi
- Lastig inpasbaar in een bedrijfsvoering met maïs en gras

Naast de instandhouding van de kleinschaligheid vormde het verbeteren van het leefgebied voor akkervogels een belangrijk speerpunt. Het Ortolanenpakket bestaat uit een combinatie van graanakkers, aanleg van akkerfaunaranden en graanstoppelvelden. Dit Ortolanenpakket heeft als doel het biotoop voor akkervogels als ortolaan, patrijs, veldleeuwerik en geelgors te verbeteren door broed- en voedselgebieden te creëren. Ook de akkerflora, vlinders en andere insecten en zoogdieren zullen van de maatregelen profiteren. Belangrijk bij dit pakket is de collectieve aanpak. Het is essentieel dat meerdere boeren in een gebied meedoen. Alleen in samenwerking (collectief) is het mogelijk om daadwerkelijk het leefgebied voor akkervogels te vergroten en te verbeteren. Wanneer in een bepaald aaneengesloten gebied veel ondernemers meedoen, ontstaat er een mozaïek van bouwlanden met granen, aardappelen en andere gewassen, gecombineerd met maatregelen als akkerfaunaranden die samen met stoppelvelden dienen als (winter)voedsel en dekking voor akkervogels.

4 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Het Ortolanenpakket

Vooral het ruim € 500/ha hogere saldo bij de teelt van maïs t.o.v. gerst en de lastiger inpassing van graan in de bedrijfsvoering en de rantsoenen maakt dat de keuze al gauw ten gunste van maïs uitvalt. Sindsdien is het verschil in saldo tussen maïs en gerst alleen maar groter geworden. Daarbij komt dat de Winterswijkse melkveehouders de teelt van graan niet goed in de vingers hebben en gemiddeld slechts 5 ton graan/ha aan opbrengst weten te realiseren. Het wordt voor een melkveehouder pas aantrekkelijk om graan te telen wanneer hij de opbrengst per ha weet te verhogen en wanneer hij het graan als krachtvoer kan inzetten op het eigen bedrijf, want krachtvoer aankopen is duur.

Praktijkproef met graanteelt

Om de melkveehouders te stimuleren meer graan in hun bouwplan op te nemen is voorlichting gegeven over graanteelt en de inpassing van graan in het rantsoen van melkvee, gevolgd door een praktijkproef in 2013 met teelt en verwerking van graan. Deelnemers aan de pilot werd de mogelijkheid geboden om het graan dat ze zelf telen te laten verwerken tot krachtvoer. Een tweede optie die aangeboden werd, was om het graan te laten pletten en tijdelijk op te slaan bij een mengvoederfabrikant in de regio, die het vervolgens op afroep weer terug leverde. Dit geplette graan kon dan via een krachtvoerautomaat gedoseerd aan het vee worden gevoerd. Tevens werd de mogelijkheid geboden om graanteelt te gebruiken bij graslandvernieuwing door inzaai van grasland onder dekvrucht. Door gras gelijktijdig met gerst te zaaien wordt veronkruiding beperkt en kan na de oogst van het graan het perceel verder gaan als blijvend grasland. Deze derde optie kon gecombineerd worden met optie 1 of 2.

Ria Wolters (ForFarmers) geeft op 30 mei 2013 voorlichting over graanteelt

Deelnemers GLB-pilot	jaar	2011	2012	2013
Dienst B2-1 graanakkers	aantal graantelers (dienst B2-1)	19	19	19
	aantal ha graan	67	139	207
Graan malen en aanzuren (optie 1)	aantal deelnemers			15
	aantal ha			60
	aantal ton product			300
Graan pletten en opslaan (optie 2)	aantal deelnemers			7
	aantal ha			32
	aantal ton product			115
Gras inzaai onder dekvrucht (optie 3)	aantal deelnemers			4
	aantal ha			11

4 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Het Ortolanenpakket

Totaal in Winterswijk werd in 2012 circa 325 ha graan verbouwd. Het streven was om dit areaal naar 400 ha te vergroten. Met deze praktijkproef hebben we in 2013 het areaal graan in deze pilot met 68 ha weten te vergroten. Extra graan draagt bij aan de vergroting van de biodiversiteit, maar heeft ook betekenis voor een duurzamere melkveehouderij. Door zelf krachtvoer te telen in de streek hoeft er minder krachtvoer (o.a. sojaschroot) vanuit het buitenland te worden aangevoerd. Vanuit de kringloopgedachte en het milieu is dat een gewenste ontwikkeling.

De ervaringen met het inpassen van gemalen graan in het rantsoen waren overwegend positief. Wanneer er geen mengvoervagen op het bedrijf aanwezig was, kostte het wel wat meer arbeid om het gemalen graan voor het voerhek te brengen. Verder moet de juiste dosering (hoeveelheden per koe per dag) worden 'geleerd'. Recente ontwikkelingen in de melkveehouderij laten ontwikkelingen zien die haaks staan op het streven naar meer graanteelt. Het melkquotum verdwijnt in 2015, waardoor de veestapel zal uitbreiden en er meer behoefte komt aan ruwvoer (gras en maïs) en om in aanmerking te komen voor derogatie van de mestaanwendingsnormen, zijn bedrijven met ingang van 2014 verplicht om 10% meer van het bedrijfsareaal in te vullen als grasland (80 % i.p.v. de eerdere norm van 70%).

Melkveehouder Hans Esselink over zijn ervaring met graan als krachtvoervervanger op zijn bedrijf:

"De teelt van zomergerst ging na een traag voorjaar voorspoedig. De oogst, het malen en silobaggen verliepen prima. De graanopbrengst in 2013 viel met 7 ton/ha reuze mee. Begin september begon ik met voeren: 1 kg per koe per dag (als vervanging van 1 kg krachtvoer). Het resultaat in deze beginperiode: geen verschil in melkopbrengst, vet en eiwit resp. 0,18% en 0,07 % lager. De kans dat ik graan blijf telen om als krachtvoer op mijn bedrijf in te zetten acht ik klein. Hoewel het een mooi product is en prima is in te passen in mijn bedrijfsvoering is het kostprijsverschil tussen maïsteelt en graanteelt veel te groot. Daarnaast eisen nieuwe derogatieregels dat ik 80% grasland op mijn bedrijf moet hebben, dan is er geen ruimte meer voor graanteelt"

Een demonstratie 'silobaggen' (malen en aanzuren) van graan bij de familie Dondergoor in Ratum

4 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Het Ortolanenpakket

Akkerfaunaranden

We hebben de deelnemers aan de diensten *akkerfaunaranden* en/ of *graanstoppelvelden* in een enquête naar hun ervaringen gevraagd. De waardering voor de faunaranden is overwegend positief. Ook door buitenstaanders (bijv. recreanten) worden de randen gewaardeerd. De deelnemers waar de inzaai niet geslaagd was of die niet tevreden waren over het eindresultaten voerden als redenen aan: te droge of natte omstandigheden bij de inzaai, te weinig zaad gebruikt, een te sterke veronkruiding of een te sterke overheersing van één of twee soorten. Als suggesties voor verbetering werden genoemd: meer kleur en variatie (bloemen), elk jaar op een ander plek aanleggen voorkomt overheersing van één soort (door natuurlijke uitzaaai), meer keuze in mengseltypen voor verschillende faunagroepen, een breder mengsel dan alleen gericht op akkervogels waar nu de nadruk op lag.

Uitkomsten van enquête naar ervaringen met akkerfaunaranden.

Ingezaaide akkerfaunaranden (aantal reacties: 16)				
Aanleg	aanleg uitbesteed	25%	zelf aangelegd	75%
Slagen van inzaai	inzaai geslaagd	75%	inzaai niet geslaagd	25%
Waardering rand (aantal reacties: 20)				
Biodiversiteit	meer biodiversiteit	85%	niet meer biodiversiteit	15%
Resultaat	mooi	38%	eentonig	38%
			zootje	25%
Reacties van derden (aantal: 13)				
	positief	77%	negatief	23%
Optie voor vergroening (aantal: 20)				
	ja	70%	nee	20%

Duidelijk is dat de randen bijdragen aan meer biodiversiteit. Door de deelnemers werden veel vogels (fazanten, patrijs, kwartel, groenlingen, gele kwikstaart, graspieper en roofvogels als buizerd, havik, torenvalk, sperwer en uilen), insecten (bijen, vlinders en sprinkhanen) en zoogdieren (muizen, reeën, vlermuizen, hazen en konijnen) gezien om en nabij de randen. Maar ook een teveel aan kraaien en duiven!

Graanstoppelvelden

Op basis van succesvolle resultaten met graanstoppelvelden in Groningen (werkgroep Grauwe kiekendief) en Limburg, vormden graanstoppelvelden ook één van de onderdelen van het Ortolanenpakket. In de hierboven genoemde enquête waren ook een aantal vragen opgenomen over ervaringen met graanstoppelvelden. De meeste deelnemers zijn gewend om na graanteelt een groenbemester te telen of in ieder geval een grondbewerking uit te voeren (bijvoorbeeld het lostrekken van de stoppel met een tandcultivator). Een stoppel de winter over laten staan is dus zeker geen gangbare praktijk. De datum van 1 maart als tijdstip om de stoppel onder te mogen werken, werd als te laat ervaren. De stoppelvelden hebben wel degelijk een positief effect op de biodiversiteit. Er zijn volop groepen vogels gezien op de stoppelvelden en ook zoogdieren (vooral muizen) en roofvogels die vervolgens weer af komen op de muizen.

Graanstoppelveld september 2012

4 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Het Ortolanenpakket

Toename van de biodiversiteit

De effecten voor biodiversiteit op percelen met graanteelt en akkerfaunaranden zijn in de periode mei - augustus 2012 gemonitord door Stichting Staring Advies⁷. Percelen met graanteelt en akkerfaunaranden bieden een geschikt broed- en leefgebied aan verschillende soorten akker- en weidevogels en andere broedvogels van lage vegetaties. Ook vormen ze een geschikt habitat voor een groot aantal insecten. Daarnaast hebben de percelen en randen een positieve uitstraling op vogelsoorten die in de directe omgeving broeden en op deze percelen en randen foerageren. Ten opzichte van de eveneens onderzochte maïspcelen, scoren akkerfaunaranden en graanteelt veel beter voor broedvogels en insecten. Door het ontbreken van structuur en beperkt voedselaanbod bieden de maïspcelen geen geschikt leefgebied voor dagvlinders, libellen en sprinkhanen.

Broedvogels en insecten op Akkerfaunarand A (ingezaaid met mengsel van granen en akkerfaunamengsel), Akkerfaunarand B (niet geoogst graan), graanteelt op essen en maïspcelen)⁷

	Akkerfaunarand A		Akkerfaunarand B		Graanteelt op essen		Maïspcelen	
	aantal	/100 ha	aantal	/100 ha	aantal	/100 ha	aantal	/100 ha
Broedvogels - territoria	23		3		27	87	12	93
Broedvogels - soorten	10		2		14		4	
Dagvlinders - exemplaren	1.028	15.342	117	5.572	533	3.658	34	461
Dagvlinders - soorten	22		11		20		8	
Libellen - exemplaren	123	1.838	6	287	37	223	15	204
Libellen - soorten	17		5		12		5	
Sprinkhanen - exemplaren	462	6.896	57	2.714	566	3.430	68	920
Sprinkhanen - soorten	9		6		13		6	

In 2012 en 2013 zijn ook enkele wintervogeltellingen uitgevoerd. Daaruit werd duidelijk dat sommige soorten een duidelijke voorkeur hadden voor de structuurrijke akkerfaunaranden. In de winter waren deze randen plaatselijk ruim een meter hoog. Op de stoppelvelden daarentegen waren de afgestorven plantendelen meestal niet hoger dan 20 centimeter. Een gesloten sneeuwdek had bij akkerfaunaranden nauwelijks invloed op de aantallen vogels, terwijl een gesloten sneeuwdek bij de stoppelvelden er toe leidde dat de vogels het vrijwel geheel lieten afweten. De reden hiervoor was dat dan het voedsel op de stoppelvelden vrijwel onbereikbaar werd voor vogels. In de hoog opgaande akkerfaunaranden bleef ook bij een sneeuwdek een deel van het voedsel bereikbaar. Voor de overleving van (akker)vogels in de moeilijkste periode van het jaar is dit een belangrijk gegeven.

Faunaranden leveren veel biodiversiteit

5| Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Kruidenrijke graslanden

Inzaai van percelen met inheemse kruidenrijke natuurmengsels is een uitstekende manier om snel tot graslanden te komen met een hoge biodiversiteit⁸. De graslanden blijven daarbij in landbouwkundig gebruik. Het structuurrijke ruwvoer van licht bemeste kruidenrijke graslanden is rijk aan mineralen en sporelementen en daarom goed inpasbaar in de melkveehouderij.

Er werden in de pilot drie diensten aangeboden waarbij met inzaai van kruidenrijke zadenmengsels ervaring kon worden opgedaan. Er kon gekozen

worden uit het inzaaien van kruidenrijk graslandpercelen, een bonte weiderand of Trioranden. Een Triorand is een rand ingezaaid met een gras/kruidenmix en is 9 tot 12 m breed. De rand is bij voorkeur gesitueerd langs een sloot en verdeeld in 3 gelijke banen met een verschillend maai-beheer, zodat er altijd een afwisseling is van korte en lange vegetatie.

Kruidenrijk grasland een goede basis voor structuur- en mineraalrijk ruwvoer

Deelname aan de diensten kruidenrijk grasland, bonte weiderand en Triorand

Jaar	Dienst	Kruidenrijk grasland	Bonte weiderand	Triorand
		B3-1	B3-3	B3-5
2011	aantal deelnemers	5	1	
	oppervlakte	5,6 ha	55 are	
2012	aantal deelnemers	10	0	1
	oppervlakte	6,2 ha	0 are	18 are
2013	aantal deelnemers	2	8	1
	oppervlakte	1,5 ha	100 are	31 are
Totaal	aantal deelnemers	17	9	2
	oppervlakte	13.3 ha	155 are	49 are

Een van de leerpunten met deze diensten is dat er meer tijd gestoken moet worden in het begeleiden van de inzaai en het beheer, vooral in het eerste jaar. De deelnemers hadden bij de levering van het zaad wel een advies op papier gekregen, echter in de praktijk werd daar onvoldoende naar gekeken. Persoonlijke begeleiding is belangrijk om tot een geslaagde inzaai te komen. Vervolgens is voorlichting over het juiste beheer essentieel om de kruidenrijke weiden ook in stand te houden. Bij controle bleken een aantal percelen te rijk bemest te worden, wat ten koste ging van het aandeel kruiden. Er waren echter ook geslaagde voorbeelden, zoals bovenstaande foto laat zien.

6 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Demonstratieveld als etalage voor vergroeningsmogelijkheden

In 2011 en 2012 hebben de deelnemers aan pilot ervaring kunnen opdoen met een aantal mogelijke vergroeningsmaatregelen, zoals de inzaai van akkerfaunaranden met speciaal samengesteld mengsel voor akkervogels. Op basis van de ervaringen is besloten om in 2013 een groot demonstratieveld aan te leggen om een heel pallet aan vergroeningsmogelijkheden te demonstreren voor een breed publiek. Naast faunaranden met mengsels die sterk van elkaar verschiden in soortsaamenstelling voor verschillende faunagroepen (insecten, akkervogels, akkerflora of klein wild), zijn ook randen ingezaaid met groenbemesters, energie-, eiwit en vanggewassen. De randen zijn telkens naast een gewas gesitueerd, zoals dat ook in de praktijk het geval is. In totaal zijn 30 verschillende gewassen ingezaaid die aan beide zijden geflankeerd werden door faunaranden, dus in totaal 60 faunaranden. Het demoveld was gedurende het groeiseizoen vrij toegankelijk voor het publiek. De locatie was bewust gekozen tegenover Camping en Recreatiecentrum Sevink Mölle in Meddo-Winterswijk, waar een ruime parkeerplaats voorhanden was en dat een rustpunt vormt voor veel fietsers en dagjesmensen. In het restaurant van Sevink Mölle was de brochure met plattegrond van het demoveld verkrijgbaar en ook bij het lokale VVV-kantoor, zodat geïnteresseerden op eigen gelegenheid het demoveld konden bezoeken. Regelmatig werden ook excursies onder begeleiding georganiseerd, o.a. voor groepen agrariërs en scholen, waarbij er een uitgebreide toelichting werd gegeven over de gewassen en de toegepaste mengsels. De reacties waren overwegend lovend.

Aan het bezoek van het demoveld was ook een fotowedstrijd gekoppeld. Bezoekers werden uitgenodigd om foto's te maken en hun mooiste foto op te sturen naar Stichting WCL Winterswijk. Een jury heeft de inzending van dhr. B. Lammers uit Aalten 'synchroon vliegen' gekozen als de mooiste foto.

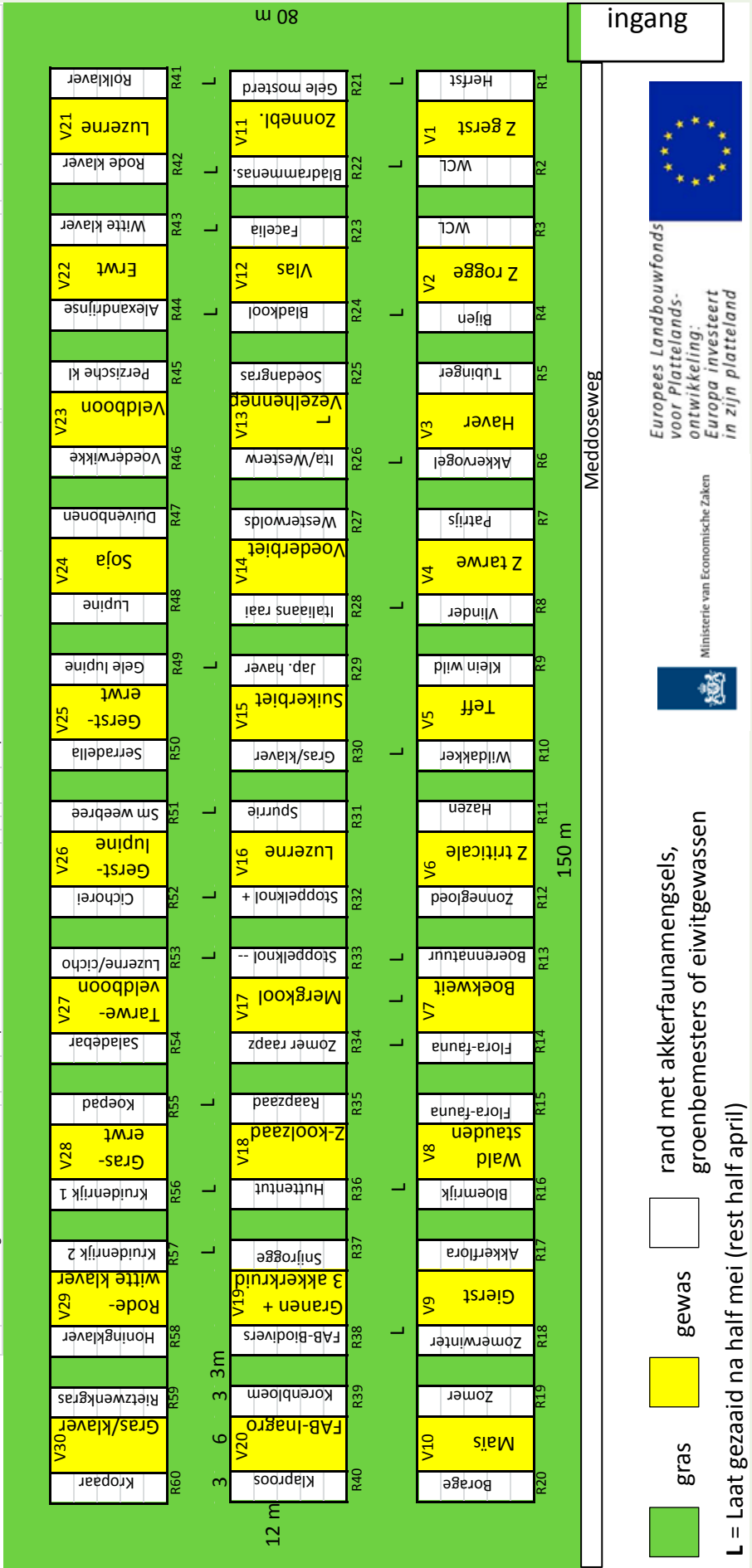
Opening van het demoveld op 4 juli 2013 door de gedeputeerde Van Dijk (links) en GLB-projectgroepvoorzitter wethouder Te Gronde

6 Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Demonstratieveld als etalage voor vergroeningsmogelijkheden

Demoveld GLB pilot 2013

Lijst met faunamengsels, groenbesters en eiwitgewassen in de randen		Lijst met gewassen op de akkertjes	
R 1	Hofman herfstmengsel	V 1	Zommergerst
2	WCL-akkerovelmengsel	2	Zommerrogge
3	WCL-akkerovelmengsel	3	Haver
4	PVM bijmengsel	4	Alexandriense klaver
5	Tubinger bijmengsel	5	Teff
6	PVM akkerovelmengsel	6	Zomertriticale
7	PVM akkerovelmengsel	7	Boekweit
8	PVM vliedermengsel	8	Waldstaundenrogge
9	PVM Wilddaker algemeen	9	Gele Millet
10	PVM Wilddaker algemeen	10	Snijmaïs
11	Hofman Hazenapotheek		
12	Hofman Zonnegloed		
13	PVM Akker Boeren Natuur		
14	Hofman Flora-Faunamengsel		
15	Hofman Flora-Faunamengsel		
16	PVM Bloemrijke akkers		
17	Biodivers Akkerflora		
18	PVM Zomer en winterakkermengsel		
19	Hofman Zommermengsel		
20	Hofman Borage		
R 21	Gele mosterd	R 41	Gewonerolklaver
22	Bladrammenas	42	Rode klaver
23	Facella	43	Witte klaver
24	Bladkool	44	Alexandriense klaver
25	Soedangras	45	Perzische klaver
26	Italiëans / Westerswolds raai gras	46	Voederwikke
27	Westerswolds raai gras	47	Dui-venbonen
28	Italiëans raai gras	48	Lupine
29	Japans haver	49	Gele zoete lupine
30	PVM gras/klovermengsel	50	Serradella
R 31	Spurrie	51	Smalle weegbree
32	Stoppelkool met knol	52	Cichorei
33	Stoppelkool zonder knol	53	Luzerne / cichorei
34	Zommeraaizaad	54	Pure Graze Saladebar
35	Raapzaad	55	Pure Graze Koepad
36	Huttentut of Dederzaad	56	PRI-WUR Kruidenrijk 1
37	Snijrogge	57	PRI-WUR Kruidenrijk 2
38	FAB-Biodivers	58	Gele honingklaver
39	Korenbloem	59	Rietzwenkgras
40	Klaproos	60	Kropaar

Europees Landbouwfonds
voor Plattelands-
ontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Ministerie van Economische Zaken

rand met akkerfaunamengsels,
groenbesters of eiwitgewassen

gras
gewas
L = Laat gezaaid na half mei (rest half april)

7 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Sturingskracht van WCL Winterswijk als collectief

Het initiatief voor de aanvraag voor de pilot is uitgegaan van de Stichting WCL Winterswijk. De pilot past bij haar doelstellingen om bij te dragen aan behoud, herstel en ontwikkeling van het buitengebied van Winterswijk. Daarbij gaat de Stichting uit van een integrale benadering van vijf thema's: leefbaarheid, land- en tuinbouw, natuur- en landschapsbeheer, cultuurhistorie en recreatie en toerisme. Landbouw is een zeer belangrijke economische factor in het buitengebied van Winterswijk, met een omzet van ca. 55-60 miljoen euro in 2011. Het streven is om deze omzet te handhaven door het blijven produceren van landbouwproducten. Een groeiende groep agrarisch ondernemers heeft in afgelopen jaren gekozen om naast het produceren van hoogwaardig voedsel een deel van hun inkomsten ook te realiseren uit natuur, landschap, recreatie en educatie. Ook door het zelf verwerken en verkopen van producten realiseren ondernemers toegevoegde waarde en extra inkomsten.

Het behouden en versterken van het Winterswijkse cultuurlandschap, inclusief de diverse soorten biodiversiteit kan alleen als er voldoende boeren en landgoedeigenaren in het gebied actief blijven. De landbouw heeft mede dit landschap gevormd en onderhouden en is nog steeds de drager van dit cultuurlandschap. Door het vergoeden van maatschappelijk gewenste activiteiten (diensten) kunnen boeren en landgoedeigenaren hun boterham blijven verdienen in dit landschap en het is dé garantie dat dit bijzondere landschap met haar hoge ecologische en visuele waarden in stand blijft. De belevingswaarde van het fraaie landschap is ook van groot belang voor de toeristisch-recreatieve sector in Winterswijk. In totaal liggen er ruim 100 verblijfsaccommodatiebedrijven in het gebied en er werken circa 1.000 mensen in de recreatie- en toerismesector, dat is ruim 7% van de totale werkgelegenheid in de gemeente Winterswijk.

Actieve sturing

Collectiviteit is het sleutelwoord in deze GLB-pilot. De Stichting WCL Winterswijk, als aanvrager van deze pilot, is een collectief van organisaties uit de sectoren: landbouw, recreatie, leefbaarheid, gemeente, natuur en landgoedeigenaren in Winterswijk. De agrarische natuurvereniging PAN, die een belangrijke rol had bij de uitvoering, is een coöperatieve vereniging. Het succes van deze pilot staat of valt met samenwerking en vertrouwen. Alleen in samenwerking (collectief) is het mogelijk om daadwerkelijk het leefgebied voor flora en fauna te verbeteren. Wanneer in een bepaald aaneengesloten gebied veel ondernemers mee doen en deze diensten leveren, ontstaat er een mozaïek van soortenrijke graslanden en bouwlanden met granen, aardappelen, groenbemesters en andere gewassen en akkerfaunaranden en daarmee een goed leefgebied voor akkervogels. Ook insecten, reptielen en zoogdieren hebben baat bij zo'n mozaïek en bij een natte en droge dooradering waarmee geïsoleerde leefgebieden aan elkaar worden gekoppeld. In de pilot is in de jaren 2012 en 2013 gestuurd om een aantal 'actieve diensten' te koppelen aan 'passieve diensten'. Bijvoorbeeld om deelnemers te verplichten om tegenover een bepaald bedrag aan kleinschaligheidsvergoeding ook een bepaald bedrag/oppervlakte aan akkerfaunadiensten te kiezen.

7 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Sturingskracht van WCL Winterswijk als collectief

Schouwcommissie

De controle in het veld op de juistheid van de uitvoering van de diensten kwam op diverse wijzen tot stand. Eén daarvan was het terloops tijdens werkzaamheden in het gebied, bijvoorbeeld tijdens monitoring van de biodiversiteit, controleren door de coördinatoren van Agrarische natuurvereniging PAN of door leden van de projectgroep. Echter het belangrijkste instrument voor controle op de uitvoering van de diensten was de Schouwcommissie. De Schouwcommissie heeft regelmatig in het veld gecontroleerd (12 keer in 3 jaar met controles op in totaal 48 bedrijven) of de

afgesproken diensten ook daadwerkelijk gerealiseerd werden. Daarbij zijn soms ook diensten afgekeurd omdat ze niet voldeden aan de gestelde voorwaarden zoals de mate van kleinschaligheid. In sommige gevallen bleek dat door omstandigheden (bijv. het weer) een geplande inzaai of het afgesproken beheer niet gerealiseerd kon worden, dan verviel uiteraard ook de vergoeding. Bij onenigheid velde het Dagelijks Bestuur van Stichting WCL een eindoordeel. Dit is in deze drie jaren drie keer voorgekomen.

De schouwcommissie aan het werk.

Uitvoeringskosten

Tijdens de pilot bedroegen de overheadkosten ca. 15 % van het totale budget. Vanwege het demonstratiekarakter waren meerdere werkzaamheden die tijdens de pilot zijn verricht (zoals de demokosten, opstartkosten en 'normale' overheadkosten) niet altijd goed tot in detail terug te herleiden. Dit leverde een geschatte onzekerheid op van 1 - 2 %. Er is tijdens de pilot eenmaal gemonitord. Als de monitoringskosten bij de 'normale' overhead zouden worden gerekend dan stijgt het overheadpercentage met ca. 2 %

8 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 Communicatie en samenwerking

Rond de pilot heeft vanaf de start in 2010 tot in 2014 een intensieve informatievoorziening plaatsgevonden in de vorm van voorlichtingsbijeenkomsten, presentaties, excursies en demonstraties, persberichten in landelijke en regionale dagbladen en in vakbladen, berichtgeving via nieuwsbrieven en websites en in een aantal brochures en wetenschappelijke publicaties. Deze informatievoorziening was zowel intern gericht naar de deelnemers als naar buiten én zelfs internationaal.

De regionale dagbladen De Gelderlander en Tubantia hebben regelmatig aandacht besteed aan de pilot. Van de vakbladen waren het vooral het Agrarisch Dagblad, Nieuwe Oogst en Vee & Gewas die artikelen plaatsten.

Een hoogtepunt in de pilot was het werkbezoek van Staatssecretaris Bleker aan Winterswijk op 24 oktober 2011. In 2012 en 2013 zijn respectievelijk de Statenleden en de Gedeputeerde Van Dijk van de provincie Gelderland op bezoek geweest om zich in Winterswijk voor te laten lichten over de GLB-pilot.

De film 'GLB pilot in beeld' geeft een goede en bondige samenvatting van de hele pilot. Deze is te downloaden via de link <https://vimeo.com/94662834>.

Werkbezoek van staatssecretaris Bleker aan GLB-pilot Winterswijk op 24 oktober 2011.

Van links naar rechts: H. Wikkerink (oud bestuurslid Stichting WCL), A. Schoemaker (projectleider), G.J.W. te Gronde (voorzitter Stichting WCL), Staatssecretaris H. Bleker, J.J. van Dijk (gedeputeerde prov. Gelderland).

Gedurende de loop tijd van de pilot zijn ongeveer 8.000 bezoekers ontvangen en rondgeleid op de deelnemende bedrijven en het demonstratieveld.

9 | Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013 En hoe verder?

Gebiedsofferte (gebiedsaanvraag)

Eind 2012 heeft de projectgroep GLB-pilot Winterswijk, vooruitlopend op toekomstige ontwikkelingen in het agrarisch natuurbeheer nieuwe stijl, een gebiedsofferte voor Winterswijk opgesteld. Uitgaande van de ervaringen uit de pilot is een plan geschreven om voor het gebied passend maatwerk te leveren voor vergroeningsdiensten, agrarisch natuurbeheer, landschapsbeheer en bos- en natuurbeheer. Daarbij is aangesloten bij de trend om het beheer door organisaties uit het gebied zelf te laten verzorgen. In de gebiedsofferte zijn in een totaalpakket de ambitie, doelen en maatregelen voor vergroening en agrarisch natuur- en landschapsbeheer vastgelegd.

Een eerste versie van de gebiedsofferte werd op 17 april 2013 aangeboden aan de Statenleden van de Provincie Gelderland. De gebiedsofferte van WCL Winterswijk is één van de eerste voorbeelden van een gebiedsaanbod in deze vorm. Het vormt een voorbeeld voor andere collectieven die in het kader van het agrarische natuurbeheer nieuwe stijl in de loop van 2014 tot 2016 een gebiedsaanvraag moeten opstellen. De werkwijze die Winterswijk heeft gehanteerd om te komen tot een gebiedsofferte is gecommuniceerd met de Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek (VALA), het collectief voor agrarische natuurbeheer nieuwe stijl voor de hele Achterhoek.

Een vergoeding voor instandhouding kleinschaligheid blijft noodzakelijk

WCL Winterswijk betreurt het dat binnen POP3 (het Plattelandsontwikkelingsprogramma binnen de GLB periode 2014-2020) er voor gekozen is om geen vergoedingsregelingen voor probleemgebieden in te stellen. Desondanks wil het WCL verder gaan de op ingeslagen weg van kleinschaligheid behouden en toch een vitale landbouw ontwikkelen en het WCL heeft een vervolgproject 'Van vergroening naar gebiedsgroen' opgesteld om de voordelen voor biodiversiteit en landschap en de hogere bewerkingskosten voor de landbouw nader te kwantificeren.

Tot slot, de recente voorstellen voor implementatie van GLB 2014-2020 en de derogatie in combinatie met het einde van de melkquotering doen vrezen dat de groei van de melkveestapel en het verhogen van het aandeel grasland tot minimaal 80% op de meeste melkveebedrijven in een gebied zoals Winterswijk er toe zal leiden dat het grondgebruik nog verder gedomineerd zal worden door grasland en maïsland, waarbij er nagenoeg geen fysieke ruimte meer overblijft voor graan en akkerfaunaranen. Dat zal dan een compleet tegengestelde beweging zijn dan die welke beoogd was bij de start van deze GLB-pilot.

Groep groenlingen bij het demonstratieveld

Evaluatie GLB-pilot Winterswijk 2011-2013

Geraadpleegde bronnen en literatuur

1. Korevaar, H., R. Geerts, J. Stronks & A. Schoemaker, 2014. Sturingskracht van een collectief. Evaluatie GLB-pilot Winterswijk. Rapport 577. Plant Research International, Wageningen.
2. Terwan, P. & W. Rozendaal. 2014. Vergroenen van de landbouw doe je samen. ANOG / Noordlike Fryske Wâlden / Water, Land & Dijken / WCL Winterswijk.
3. Geerts, R.H.E.M., H. Korevaar, A. Oosterbaan & R. Vorage, 2008. Boeren met landschap en natuur. Rapport 217. Plant Research International, Wageningen.
4. Korevaar, H., R.H.E.M. Geerts, W. de Visser & E. Koldewey, 2006. Vier jaar multifunctionele gras- en bouwlanden in Winterswijk: gevolgen voor economie en ecologie op de bedrijven. Rapport 115. Plant Research International, Wageningen.
5. Doorn, A. van, W. Vullings, B. Breman, B. Elbersen, H. Korevaar, M. Meijer, H. Naeff, G.J. Noij, T. Kuhlman & N. Polman, 2013. Nationale invulling vergroening GLB vanuit het perspectief van biodiversiteit. Rapport 2478. Alterra, Wageningen.
6. Schrijver, R.A.M. en E.B. Oosterkamp, 2011. Het landschap: bron van energie. Studie naar de beschikbaarheid van houtsnippers uit landschapsonderhoud en het vermarkten ervan als stookhout in de Achterhoek. Rapport 276. Wetenschapswinkel, Wageningen.
7. Wamelink, S.J.J. & D.J. Stronks, 2012. Monitoring natuurwaarden GLB pilot Winterswijk. Rapport 1267. Stichting Staring Advies, Zelhem.
8. Geerts, R., H. Korevaar, A. Timmerman, 2014. Kruidenrijk grasland. Meerwaarde voor vee, bedrijf en weidevogels. Plant Research International, Wageningen.

Colofon

De teksten van deze brochure werden geschreven door:

Hein Korevaar¹
Rob Geerts¹
Jan Stronks²
Arie Schoemaker³

¹ Plant Research International
² Agrarische Natuurvereniging PAN
³ Stichting WCL Winterswijk

September 2014

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden gekopieerd zonder toestemming van de uitgever.

Uitgave:
Stichting WCL Winterswijk

Waardevol Cultuurlandschap

Winterswijk

PLANT RESEARCH INTERNATIONAL
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling;
Europa investeert in zijn platteland

&RESULTAAT

BIJLAGE 4: BUSINESS MODEL CANVAS

BUSINESS MODEL CANVAS

(Bedrijfs)naam:

Adres:

& RESULTAAT

Kernwaarden en doelen

Waar sta ik voor en waar ga ik voor?

Strategische partners
Wie zijn mijn partners?

Kernactiviteiten
Wat doe ik?

Waarde aanbod
Welke producten en diensten bied ik aan?

Klantenrelaties
Hoe houd ik contact met mijn klanten?

Klantgroepen
Wie zijn mijn klanten?

Mensen en middelen
Wie en wat heb ik nodig?

Afzetkanalen

Kostenstructuur
Wat zijn mijn belangrijkste kosten?

Inkomstenstromen
Waar haal ik mijn inkomsten uit?

